

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magy. Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadási felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.
Segéd-szerkesztő: Fedák István.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Olesó szuperfoszfát-mütrágya közvetítés.

Az OMGE. szuperfoszfát-mütrágya közvetítő központi irodája, 48 fillérért közvetíti az ásványi szuperfoszfát kilogrammperecentjét a megrendelő állomására. Egy hónapon belül fizetés esetén 3% eredménnyel, 6 hóig kamatmentesen, azon túl 6% kamatfizetéssel. Megrendelések csak teljes waggonrakományokban a fenti irodához (Budapest, Köztelek-utca 8. sz.) intézendők, mely kívánatra a részletes szállítási költségeket is közli.

Felhívás a komlótermesztőkhöz.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a f. ében is díjtalanul közvetíti a hazai komló értékesítést, saári bizományosa útján, a múlt évihez hasonló feltételek és módok mellett. A prospektust és komlószállítási szabályzatot az érdekelt törvényhatóságok, gazdasági egyesületek, községek és nagyobb termeszítőknek az egyesület már megküldötte. Kívánatra részletesebb felvilágosítást ad az OMGE. igazgatósága, IX. Köztelek-u. 8. sz.

Nemzetközi mütrágyaszórógép bemutatása.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a m. kir. földművelési miniszter ur támogatásával és a kir. József-műegyetem gépkísérleti állomásának közreműködésével

f. évi augusztus hó 28., 29. és 30. napjain a gödöllői korona-uradalomban

mütrágyaszórógép-bemutatót rendez. A bemutatáson résztvenni óhajtok gépeiket az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál kell hogy bejelentsek, mely kívánatra a bemutatás tervezetét megküldi és az egyébként szükséges felvilágosításokat megadja.

A bejelentési határidő július hó 15-ike. A bejelentett gépek már augusztus hó 1-re a József-műegyetem gépkísérleti állomásához be kell küldendők, hol azok anyaguk és szerkezetükre előzetesen megvizsgálatnak.

A rendező-bizottság.

A „Hangya“ egy éve.

Az 1898-ik év legszebb törvényalkotása a szövetkezeti törvény volt. Ennek a törvénynek a hitelszövetkezetek működésére irányuló üdvös hatását kiegészítette a „Hangya“ központi fogyasztási szövetkezet az által, hogy a fogyasztási szövetkezetek létesítésére és azok kielégítésére eredményesen működött. A „Hangya“ által öt év előtt elvetett mag terbelyes fáva nőtt.

Most, amidőn az ezidei közgyűlés küszöbén állunk, érdemes egy pillanatra megállni és egy tekintetet vetni az áldásos intézmény múltjára.

Talán egyetlen cél sem éretett el annyi viszontagság árán, mint a szövetkezeti eszme terjesztése és hódítása, úgy, hogy nem lett volna az sem esoda, ha a kormány és társadalom ez ügyért lelkesedő egyéniségei elvesztették volna kedvüket az ideális célokért küzdeni, mert a multban és jelenben is állandóan tapasztalhatjuk, hogy egyes vidékek kereskedelmi körei állást foglalnak a szövetkezetek ellen s különösen a Magyar Gazdaszövetség fogyasztási szövetkezetei ellen, hangsúlyozván azt, hogy a szövetkezetek támadásával a közvetítő kereskedelemnek sértett érdekeit akarják megvédelmezni. Azok a támadások, melyeket a kereskedelem u. n. képviselői indítottak csak a közelmultban is a fogyasztási szövetkezetek ellen, valóságos hajszává fejlődtek. De meg vagyunk győződve arról, hogy éppen ezek a

jogosulatlan támadások és hajsza azok, melyek a szövetkezeti mozgalom sikereit eredményezik azáltal, hogy a társadalmi köröket összetartásra és kitartásra serkentik. Éppen azért, mivel a közvetítő kereskedelem a fogyasztási szövetkezetekben veszedelmes versenytársakat lát, aggodalommal tölti el a kereskedelmi köröket az a tapasztalat, hogy a fogyasztási szövetkezetek mind nagyobb tért hódítanak, magukhoz vonzzák a népet, takarékosagra, mértékletességre szoktatják, s erős ellentálló képességű szervezetekbe tömörítik azokat, akik eddig védtelenül állottak a kizsákmányolókkal szemben. A nép értelmesebb része a szövetkezeti eszmének már is buzgó követője lett, amiért mesterséges gáttal természetes fejlődését többé megakadályozni nem lehet.

Ha a szövetkezeti eszmében a kereskedelem alsóbbrendű szervezetei csakugyan veszedelmes versenytársukat látják, mely a tisztességtelen üzelmeket kiküszöbölni van hivatva, akkor csakugyan van is okuk félni attól, amit sikerült a „Hangya“-nak, mint a fogyasztási szövetkezetek központi szervezetének 4 évi fennállása után kitartó lelkes munkálkodás révén tekintélye megnövekedésével az ország gazdasági és kulturális érdekében elérnie.

Akkor, amikor a fogyasztási szövetkezetek központi szervezetének eszméje megszületett, jóformán mi rajtunk kívül senki sem akadt, aki annak horderejét méltányolni tudta volna. A politika gyanakodással fogadta, a társadalom vagy agyonhallgatta, vagy mosolygott rajta, senki sem hitt abban, hogy a fogyasztási szövetkezeteket egy központban egyesíteni lehet. A „Hangya“-nak ez sikerült.

A „Hangya“ működését, mint jelentéséből is kivehetjük, ily anspicziomok között kezdte meg. A kezdet nehézségeit leszámítva a fejlődése e

EGYSZERI

OJTÁS!

Aki sertéseit tavasszal szokta orbáncz ellen beojtani, az használja az újabb módszer szerint, a Jenner-Pasteur intézet szérumos vegyes ojtóanyagát, amelylyel csak egyszer kell a sertéseket beojtani és ezáltal a sertések egész nyáron és őszön át védve lesznek az orbáncz ellen, a védelem tartama ugyanis egyszeri ojtás mellett legalább 6 hónapig tart.

A szérumos ojtás előnyei:

1. Az anyag nem okozhat ojtási balesetet.
2. Az ojtás után nem lépnek fel káros mellékhatások. A sertések nem fognak le.
3. Minden fajta és mindenkoru sertés kitűnően tűri.
4. A szérumos anyaggal beojtott sertések teljesen ellentállnak legerősebb fertőzéseknek is.

Az egyszeri ojtásra való szérumos ojtóanyag ára sertésenkint 20 fillér.

Megrendelhető: A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Mai számunk 16 oldal.

nagyonfontosságú szervezetnek, ha nem is rohamos, de kielégítő volt, amit legjobban igazol a forgalomnak évről-évre való emelkedése, melynek fokozatos fejlődését fényesen igazolja az alábbi táblázat:

A „Hangya“ szövetkezeti központ forgalom-fejlődése 1898—1903.

	1898-ban	1899-ben	1900-ban	1901-ben	1902-ben
Január	—	19,049.72	61,856.82	111,984.06	156,095.67
Február	—	21,600.98	63,192.97	127,934.61	167,560.55
Március	—	27,071.82	66,157.36	145,990.21	180,946.84
Április	—	19,783.—	69,723.99	163,140.45	214,404.72
Május	—	20,337.82	76,070.82	172,842.61	249,966.59
Junius	454.04	25,889.44	96,798.38	185,732.37	272,576.45
Julius	452.74	30,230.56	102,358.36	191,539.46	278,710.03
Augusztus	156.20	41,056.26	106,198.86	151,014.43	255,153.17
Szeptember	3,542.58	51,530.30	115,439.30	162,595.58	259,496.45
Október	2,901.80	62,635.24	129,948.13	186,318.47	278,123.60
November	16,918.10	66,013.82	151,768.20	202,988.35	293,604.97
December	25,031.56	77,639.56	185,934.60	235,777.38	301,429.81
Összesen	49,457.02	462,838.52	1,225,440.79	2,037,858.08	2,908,077.85

A szövetkezetek szaporodása sem történt olyan mértékben, mint az kívánatos lett volna, de ha tekintetbe vesszük a rendelkezésre álló eszközök elégtelenségét, bár sajnálattal jövőnk arra reá, hogy a szövetkezetek gazdasági és szociálpolitikai jelentősége még nem ment át a köztudatba s a nép véérébe, mégis kielégítőnek mondhatjuk azt.

A forgalom fejlődését feltüntető táblázatból azt állapíthatjuk meg, hogy a szövetkezetek pénzügyi eredményei évről-évre javulnak s így lehetetlen arra számítani, hogy az alapító nagybódsával a szövetkezeti eszme propagálásával új utat lehet törni a szövetkezeti eszmének. Mi, akik a szövetkezetek magasabb misszióját átérzük már egészen beleéltük magunkat abba, hogy a szövetkezeteknek sikerülni fog, különösen a kisgazdák egyesülésével, a gazdaságilag gyengébbek egyesülésével azt a célt elérni, amit azoktól a társadalom vár.

Örömmel tapasztaljuk, hogy azokon a vidékeken, ahol a szövetkezeti eszmének jó talaja van, a lakosság természetesen elsősorban a kisgazdák az áruuzsoratól meg vannak oltalmazva, mert nincsenek arra reáutalva, hogy a szatocsoktól szerezzék be uzorakamat mellett szükségleteiket.

Ha csak ez az egy jelentőségteljes eredménye lenne a szövetkezeti eszme térhódításának ez is nagy dolog lenne. Hol van ezenkívül az a jótékony megbecsülhetetlen hatása, hogy takarékosra szoktatja a népet a készpénzfizetéssel. A magyar embernek ugyanis közös rossz tulajdonsága, hogy ha számlára vásárolhat bőkezűbben vásárol, mintha készpénzzel fizet, mert akkor megnézi, hogy mire adja ki véres verejtékével összekuporgatott garasát. Nagy eredmény az is, hogy a védelemre szorultakat egy szervezetbe tömöríti s így egyesült erővel és kitarással üsztözi a bajok elhárítására.

S nem lesz kis jelentőségű a gazdatársadalom tömörülése, ha mint örömmel győződünk meg a jelentésből az összes szövetkezetek igyekeznék belépni a Magyar Gazdaszövetség tagjai sorába, amely hivatva van első sorban a gazdatársadalom érdekeit önzetlenül szolgálni és előmozdítani.

Ha a szövetkezetek által elért eredményeknek csak egyike lenne elérve, már akkor is az jelentőségében olyan nagy lenne, hogy

annak keresztülviteleért mindenkinek sorompóba kellene állania. Mivel azonban azt látjuk a jelen esetben, hogy van nekünk egy központi szövetkezeti szervezetünk Budapesten, mely a szaporodó munkával megbir-

kozott, hitele megszilárdult, tekintélye megnövekedett — akkor legelőször örömmel meghajtjuk az elismerés zászlaját azok előtt, a kik a szövetkezeti eszmének lelkes apostolai, meglepéssel tekintünk mi is, mint a „Hangya“ igazgatósága az elmúlt év eredményeire, konstatálván azt, hogy a haladás minden téren szembeszökő, s reménnyel tekintünk a biztató jövő elé. Végül kívánjuk azt, hogy egész országunk 75%-át képező földmivelő lakossága éljeze mielőbb a szövetkezetek áldásos következményeit, melynek megvalósítása első sorban a gazdasági egyesületek feladatát kell, hogy képezze.

F. I.

ÁLLATÉRTÉKESÍTÉS.

Rovatvezető: Dörner Béla.

Mongolicza süldők értékesítése.

Cs. J. ur a következő kérdést intézte szerkesztőségünkhez:

A süldőhizlalat nagyobb mértékben üző gazda okvetlenül reá van-e utalva arra, hogy angol fél- vagy tisztavérű sertéseket tartson, vagy alkalmas arra a mongolicza is. Keresik s fizetik-e a 7—9 hónapos hizott mongoliczasüldőket úgy mint az angol véreket.

E kérdés felvetésére azon körülmény indít, mert a lef. tejnek sertésbizlalat utáni értékesítése azzal függ össze, hogy mely sertésfajtának hizott süldői kerestettek, mert ha a hentések nem tesznek nagyobb különbséget a hizott mangalicza s angol süldők között, akkor nem sokat határoz az, hogy melyik fajtaival értékesítjük a lef. tejet, míg eltérő esetben csakis azon sertésfajta jöhet a lef. tej értékesítésénél tekintetbe, melynek hizott süldői föltétlen előnyben részesülnek a piacon.

A kérdésre határozott választ adni ma még nem lehetséges. Nem pedig azért, mert mint alapos és többoldalú információim alapján állíthatom, sem a budapesti, sem a bécsi piac nem ismeri azon magyar süldőminőséget, melyre a „Köztelek“ 38. számában („Tejhulladék értékesítése mongolicza sertésekkel“ című cikkben) céloztam. Eddigélé tején följavított mongolicza süldő a piacra nem került, tehát a sertéskereskedelem nem is ismerheti ezen kvalitást, tehát nem is tud hozzászólni, hogy milyen árat adhatna érte.

A budapesti piacon a 70—80 kgos, tehát 7—9 hónapos süldőt — legyen az akár angol, akár magyar fajta — olcsóbban veszik, mint a 3—4 hónapos, tehát 40—48 kgos süldőt, azért, mert az 50 kgon aluli süldő vásárlás díját, szállás-díját stb. a fővárosi tanács éppen felére szállította le az 50 kgon fölüli sertés után fizetendő illetékek díjainál.

Ezért azután az 50 kgon aluli süldőért sokkal magasabb árat fizetnek, mint pl. az 55 kgosért.

Eddigélé a mongolicza süldőket megfelelő takarmányon nem tartották, (azaz tejhulladékkal, darával, korpával, borsóval, árpával, tehát husképző eledelen) nem törekedtek arra, hogy ne zsirosak, hanem husosak legyenek, tehát mint *konsumsüldők nem kerültek piacra*, így a kereskedők nem ismerik azt. Pedig a mongolicza sertés husa föltétlenül izletesebb, tömöttebb mint az angol fajtaké. Ha sikerül megfelelő takarmányozás mellett elérni, hogy a süldő husa ne legyen tulzsiros, és azt, hogy a süldő kevesebb zsirt, de több hust termeljen a 3—4-ik hónapos koráig, azaz elérjük azt, hogy a magyar mongoliczasüldő husát is fogyaszt-hassa a kényesebb gyomru városi nép, akkor nem látom akadályt annak, hogy a mongolicza husos süldőket a konzumpiacz miért ne fizethetné époly árral, mint az angol süldőket.

Ma nem fizeti úgy, mert manapság nem is jut piacra husos mongolicza süldő, hiszen a magyar sertést 3—5 hónapos korában egyáltalán le sem vágják. Épen azért volna jó kísérletet tenni először aziránt, hogy olyan tartás mellett, mint a husos sertésfajtáké, a magyar mongolicza miként válik be? és beválí-e? Továbbá aziránt, hogy husosra nevelt magyar süldő miként értékesül a konzum céljaira?

Egyik budapesti hentes, aki süldők vágásával és kimérésével foglalkozik, hajlandó arra, hogy ily próbavágást és kimérést tegyen.)

Hogy a magyar mongolicza megfelelő tartás mellett husosra nevelhető, aziránt azt hiszem, kétség nem áll fönn. Most csak az a kérdés, hogy ezen követelményt, t. i., hogy az állat ne zsiros, hanem husos legyen, *minő fölkig* bírjuk elérni? Olyan fokig-e, hogy az a piac követelményeinek megfelelően?

És most csak röviden reá akarok térni arra, hogy mi okból tartanám helyesnek, hogy ezen kérdéssel foglalkozzunk.

Első sorban azért, mert a tehenészetek, a tejszövetkezetek szaporodásával fokról-fokra szűkül a magyar mongoliczának, a páratlan sertésfajtának, ami magyar különlegességünknek tenyésztési körzete. Ha ez így halad — pedig a mai gazdasági viszonyok között nagyon valószínű, hogy így fog haladni — akkor a mi mongoliczasertésünk nagyon megkevesbedik. Ez pedig sok bajt zudítana reánk, mert ezen sertésfajta az, mely más népeknek nincs a nyugaton és magas zsiradékok mellett a magyar disznózsirnak (melyet a németek nyersen kenyérré kenve mint csemegét fogyasztanak!) és a magyar táblaszalonnának versenyt egyetlen más állam sem okozhat (hacsak a *kókusz-szir* növekedő veszélye addig a disznózsirt teljesen el nem söpri étkező asztalunkról!)

Kell tehát, hogy az idők szavát megértsük, és a ma csak egyoldalulag kihatású kitudó sertésfajtánkat a változott viszonyokhoz igyekezzünk alkalmazni, azaz azt *többoldalulag kihatásúvá* iparkodjunk változtatni, hogy az idegen sertésfajták azt ki ne szorítsák.

Ez az egyik ok. A másik szintén fontos. Jöhet idő, midőn a disznózsir ára ismét leszáll, és a zsiros sertés egy bizonyos ideig ismét értéktelenné válik. Jöhet idő, midőn a mi hizlalt takarmányunk a tengeri ára oly magasra szökken, hogy a vele való hizlalat nem fizeti ki magát. Mit kezdjen el akkor egy uradalom, melynek ezekre menő mongolicza falkája van? Kell egy „spielraum-ról“ gondoskodni, a mi az értékesítést lehetővé teszi, anélkül, hogy más fajtára kelljen áttérnie. Ezen esetben, azaz, hol a zsiros anyag értékesítése nehéz, akkor reátérnek a süldő nevelésre, és a *mi viszonyaink között kipróbált tartási módszer segítségével* 3—5 hónapos, vagy 7—8 hónapos süldőket készítenek el a huskonzum számára, hogy lavirozhassak addig, míg ismét a 250 kgos nehéz anyag termelése lesz a jövedelmező.

Van még egy fontos körülmény. A jövőben élő sovány sertéseknek (süldőknek) Ausz-

triába való kivitele — mint tudjuk — meg lesz nehezítve. A kivétel a 35 napos megfigyeléssel csupán nagyobb telepekről lesz lehetséges. Az ilyen süldőnek tehát értékesebbnek kell lennie (mint a mai legelőn tartott, tehát igazán sovány süldőnek, mely levágásra nem igen alkalmas), hogy a magasabb költségeket kibírja. Az ilyen süldőnek tehát husosabbnak, azaz olyannak kell lennie, hogy konzum czéljára legvágható, vagy továbbhizlalható legyen ha élve viszik ki, vagy pedig ha élőve szállítjuk ki, akkor olyan legyen, hogy az osztrák vidéki városok konzumpiacza azt keresse, tehát megfeleljen az igényeinek.

Gondoskodnunk kell aziránt tehát, hogy a magyar mongoliczasüldők azon 150—20,000 darabja, a mi eddig lábön hajtván, vagy kis részben vasuton ment át részben levágás részben továbbtartás végett Ausztriába (részben Bécsujhelyre, részben határszéli forgalomban) ezentul szintén, de ennél még több is utat találjon és mint javított, husos süldő tehát mint értékesebb anyag kerüljön ezentul is oda, ha élve nem, hát levágva.

Ez pedig csak akkor lehetséges, ha a magyar süldők jobb tartására és új takarmányozási eljárás folytán lehető olcsó följavítására térünk át, mert sok helyen az olcsó tartás — a legelő — nincs is meg, de tejhulladék, árpa, borsó stb. megvan.

De ezek csak a főbb szempontok. Kinek-kinek gazdasági és más egyéb viszonyai között még más szempontok is merülhetnek föl hogy meglévő magyar sertéseinek többféle értékesítési módját kísérje meg.

Mert a mai értékesítési mód — föltötte egyoldalú és így megfelelő többféle konjunktúrák közé beillő — nem is lehet. Át kell alakítanunk a magyar sertést is, hogy helyét a változó viszonyok között is megállhassa. Gyorsabb fejlődést, nagyobb szaporaságot követelünk tőle, hogy annak tenyésztése jövedelmezőségében elérje a nyugati fajtákat. Gyorsabb fejlődésre való igyekezet mellett már a hustermelés fokozására is tettünk egyuttal lépéseket.

A pozsonyi kiállításon láttuk a Pallavicini uradalom mongoliczáinál Rákos intézőnek a gyorsabb fejlődés és nagyobb szaporaság elérése felé tett küzdelmeinek elég szép eredményeit. *Kell eredménynek, sikernek mutatkozni, ha intelligens elme és erélyes kitartó kéz nyul a dologhoz.*

Kell tennünk a magyar mongoliczával is valamit, ha azt magunknak a változó viszonyok között megtartani akarjuk! *Dorner.*

TAKARMÁNYOZÁS.

Rovatvezető: Csolké István.

Az étkezés fontossága magyar szarvasmarhafajtánkra.

Az állattenyésztéssel foglalkozó értelmes gazdának elsődrendű teendőjét kell hogy képezze az, hogy minden egyes tenyészállatjának úgy külső, mint belső, szerzett vagy öröklött tulajdonságait állandó, alapos megfigyelés tárgyává tegye, osztályozza s a nem hasznosíthatókat vagy éppen károsakat kiküszöbölje, amelyeknek pedig a legcsekélyebb értéket is tulajdonít,

azokat minden rendelkezésre álló eszközzel minél jobban kidomborítsa és fejlessze. Állattenyésztésünket csak akkor és csak úgy emelhetjük magasabb színvonalra, csak úgy tehetjük jól jövedelmező üzletgá, ha minden egyes, még a legcsekélyebb fontosságúnak látszó tulajdonságot is figyelemre méltatjuk s nemcsak márol-holnapra szóló tüzzel, lelkesedéssel, hanem állandóan gyakorolt vaskövetetességgel ivadékról-ivadékra átültetve minél nagyobb mérvű kifejlődésre juttatni igyekszünk.

Minden tenyészetben vannak egyes individumok, amelyek egy vagy más tekintetben kiválnak a többiek közül, egyes olyan tulajdonokkal bírnak, amelyeknek közönségesen nem nagy fontosságot szokott a tenyésztő tulajdonosi. Egy ilyen nem sokra becsült tulajdonságra kívánom ezuttal, főleg a magyar fajta szarvasmarhát tenyésztő gazdaközönség figyelmét felhívni.

Külterjesen kezelt magyar fajta szarvasmarhatenyészetekben megfigyeléseim szerint körülbelül 6—8%-ot tesz ki azon tenyészegységek száma, melyek a többiek közül az által válnak ki, hogy az eléjük tett takarmányból sokkal többet fogyasztanak, kevesebb izéket hagynak, nem válogatók s ehhez képest a többieknél állandóan jobb kondícióban vannak. Hogy ez így van, azt minden tenyészettel foglalkozó gazdának tudnia kell. Egy belső ösztön hajítja, kényszeríti ezen állatokat arra, hogy több takarmányt fogyasztanak, amely tulajdonságot közönségesen étkezésnek szoktuk nevezni. Az étkezés azonban nemcsak a fogyasztás fokozottabb mértékében nyilvánul, hanem egyuttal még abban is, hogy a takarmányt jobban kihasználják, jobban értékesítik, vagyis egy olyan intenzívebb működésű emésztőszervvel bírnak, amely képességet ad arra, hogy a takarmányból az emészthető tápanyagtartalomnak nagyobb mennyiségét vonhassák ki s ez által több vért, több húst, több fagyut képesek termelni, szervezeteik gyorsabban felépül.

Hogy az étkezés részben és pedig javarésztében a takarmány jobb kihasználásában, a tápanyagok tökéletesebb feldolgozásában nyilvánul, meggyőződhetünk abból, ha állatjainkat egyformán kimért adagokkal tápláljuk, ahol a többifogyasztás ki van zárva. Ez esetben ugyan csak azt fogjuk tapasztalni, hogy az étkes tulajdonos állatok akkor is jobb husban lesznek, mint az ugyanazon adagokban részesített többiek, sőt még azt is állíthatjuk, hogy ha ezen étkes állatok ürülékét vegyelemzés tárgyává tennők s annak eredményét a többi állatok szintén vegyelemzett ürülékének tartalmával összehasonlítók, ez is bizonyítaná, megerősítené azon föltevést, hogy az előbb említettek erőteljesebb, tökéletesebb emésztőszervezettel bírnak s az étkezés fontosságát éppen ez képezi.

Taglaljuk már most kissé részletesebben ezen tulajdonságot. Számító és számítani tudó tenyésztőre nézve legkevésbé sem lehet közömbös az, hogy növendékállatjainál 1 kg. élőszulgyarapodás vagy a hizóknál ugyanannyi szulgyarapodás előállítására több vagy kevesebb takarmányra, több vagy kevesebb pénzértékbe került. Nem lehet közömbös, mert hiszen mindnyájan tudjuk, hogy minden tenyészeten az elfogyasztott takarmányfélék mennyisége s azok pénzértéke a tenyésztet jövedelmezőségére nézve

döntő súlytal bir. Ha már most olyan állatok állanak tenyészeten, amelyek ha több takarmányt fogyasztanak is, de azt a többletet kitünően értékesítik az által, hogy jobban kihasználják, kevesebb tápanyagtartalom megy az ürülékkel veszendőbe, többet termelnek, mint más állatok ugyanazon takarmánymennyiségből, akkor egészen tisztán állhat előttünk az, hogy az étkezést, mint tulajdonságot nem lehet, nem szabad lenéznünk, kicsinyelnünk, hanem éppen a tenyésztőnek jól felfogott érdeke megkívánja, megköveteli, hogy annak kellő fontosságot tulajdonítson s azt saját javára felhasználni iparkodjék.

Az étkezés átörökölhető tulajdonságot képez s éppen ez a körülmény adja meg nagy értékét, mint azt az alábbiakban látni fogjuk. Ha valamely tenyészeten van egynehány olyan anyaállatunk, melyeknél az étkezés kiváló mértékben kifejlődve van, nagy súlyt kell helyeznünk arra, hogy azoknak ivadékaik — ha máskülönbben is beválnak — minél nagyobb számban helyet nyerjenek tenyészeten. Ha még e mellett sikerül egy jó átörökítő képességgel bíró olyan apaállatot is beszereznünk, amely kiváló mértékű étkezéssel bir, az igen nagy segítségünkre lehet ezen tulajdon általánossá tételében azzal, hogy azt maga is átörökítvén, még olyan ivadékokra is átvihetjük, melyeknél az anyaállat nem volt étkes. Ha már most ilyen módon tenyészeten fokozatosan szaporítjuk a kitűnő étkezéssel bíró anyaállatok számát s ennek megfelelően apaszitjuk, kiküszöböljük rendő a kevésbé étkeseket, idővel elérhetjük azt, hogy egész tenyészeten kivétel nélkül mind olyan egyedekből fog állani, amelyekben ezen tulajdon kitűnő mértékben kifejlődve lévén, a takarmányt kiválóan jól értékesítik, vagyis 1 kg. szulgyarapodás előállítására kisebb takarmánymennyiségbe, kevesebb pénzértékbe fog kerülni.

Az étkezés a gyors fejlődő nyugati fajtáknál kiválóan jól ki van fejlődve, jellemző tulajdonságukat képezi s már emellegva is bátran kimondhatjuk azt, hogy a magyar marhának gyors fejlődő irányban átalakításánál az étkeség általánossá, tétele megfizethető alapot, mert ha a gyors fejlődő nyugati fajtáknál az étkes állatok számát 100%-ra tesszük, s e mellett a lassan fejlődő magyar fajtánál az ezen tulajdonsággal bírók száma legfeljebb 10%-ot tesz ki, akkor bátran kimondhatjuk, hogy ezen két tulajdonságnak a gyors fejlődésnek és az étkeségnek egymáshoz igen nagy köze van, a kettő között bizonyos kapcsolat, összefüggés kell fennálljon.

Az a kérdés is felmerülhet, hogy az étkeség előidézésének, általánosításának lehet-e valamely más útja, módja, mint csupán az átörökítés. Szerintem igenis lehet, csak hogy ez az ut hosszadalmasabb, több időt igényel ahhoz, hogy célt érhesünk. Előállítható, feltehető az, mint szerzett tulajdon is, ha nagy gondot fordítunk a takarmányozás változtatására s ha minden kitelhető módon arra törekszünk, hogy a takarmányfélék izletekké tegyük, mely következetesen keresztül vitt eljárással állatjainkat mintegy kényszerítjük, hogy többet fogyasztanak. Ez által idő multával ama bizonyos belső inger fog állatainkban

li süldőért
nt pl. az
t megfelelő
tejhulladék-
ával, tehát
arra, hogy
enek, tehát
ezra, így a
a mungo-
bb, tömöt-
kerül meg-
ni, hogy a
azt, hogy a
termeljen a
ik azt, hogy
is fogyaszt-
nép, akkor
mongolicza
ért ne fizet-
süldőket.
apság nem is
hiszen a
ában egyál-
olna jó kísér-
olyan tartás
é, a magyar
beválnak-e?
evett magyar
éjaira?
süldők vágá-
ajlandó arra,
tegyen.)
a megfelelő
aziránt azt
est csak az a
i., hogy az
egyen, minő
hogy az a
n?
akarok térni
yesnek, hogy
tehenészetek,
l fokról-fokra
a páratlan
gességünknek
lad — pedig
nagyon való-
akkor a mi
kevesbeddik.
k, mert ezen
nincs a nyugati
ett a magyar
etek nyersen
fogyasztanak!)
ersenyt egyet-
sak a kókusz-
disznósirt tel-
unkról!)
szavát meg-
lag kihasznál-
viszonyokhoz
t többoldalúlag
toztatni, hogy
szorítsák.
szintén fontos,
sír ára ismét
bizonyos ideig
dó, midőn a mi
ra oly magasra
alás nem fizeti
egy uradalom,
za falkája van?
kodni, a mi az
kül, hogy más
etben, azaz, hol
éz, akkor reá-
mi viszonyaimk
segélyvel 3—5
ldőket készítek
lavirozhasak
nehez anyag
mény. A jövő-
ldőknek) Ausz-

Uj törekrosta vaslemezből cséplőgépekhez

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros szabadalma

Budapest, V., Váci-út 40-46.

Legjobb sikerrel kipróbálva.

Részletes leírás minden érdeklődőnek megküldetik.

Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldeni és ha nem felel meg, visszafogni.

kifejlődni, amely míg egyfelől több fogyasztásra ösztönöz, másfelől előidézi azt is, hogy az emésztőszervek is tökéletesebb működésüvé fognak átalakulni, a takarmány jobb értékesítése fog bekövetkezni, feltéve, hogy állatjaink nem falánk evők vagy nem válnak azokká. Mert azt meg kell itten jól jegyeznünk, hogy az étkeességet a falánksággal nem szabad összetévesztenünk, amennyiben azok egymással igen ellentétes irányban érvényesülő, két külön tulajdonságot képeznek. Az étkes állat bizonyos mohósággal kezd ugyan az evéshez, de a mellett a szájába vett takarmányt csak jól megrágva, nyállal jól bekeverve nyeli le, nem vaogatós, a jóllakás későbbben következik be, mely után nagy kitartással sokat kérődzik.

A falánksággal együtt jár a gyorsan evés, a takarmány gyors felfalása s kevés rágás után a gyomorba juttatása, a rövidebb idő alatti oltakás s az evés vége felé bekövetkező való-

a magyar fajta szarvasmarhát tenyésztő gazdaközönség figyelmét arra, hogy ne kicsinyeljék, hanem becsüljék meg az étkeességet, mint olyan tulajdonságot, amelynek magyar marhánk megjavításánál jelentékeny szerep kell jusson.

Várady Géza

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

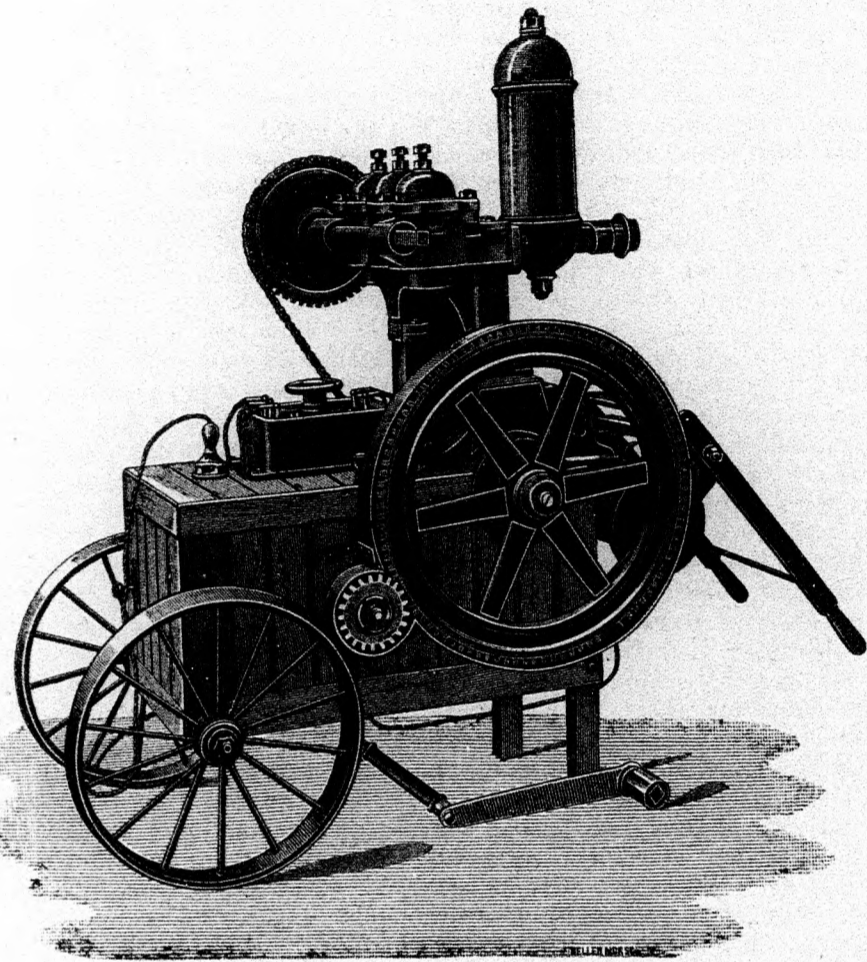
Rovatvezető: **IFJ. SPORZON PÁL.**

A pozsonyi kiállítás gépészeti újdonásai.

IX.

Villamos hajtású Express-borszivattyú.

A Budapesti Szivattyú és Gépgyár r.-t. a mellékelt képen látható, villamos erő által hajtható gyorsműködésű borszivattyút mutatott be.

107. ábra. Villamos hajtású Express-szivattyú.

gatóság. Falánk állatnál a takarmány hiányos előkészítése miatt a gyomor munkája mindig meg van nehezítve, az emésztés nem lehet tökéletes, az ürülékkel sok tápanyag megy veszendőbe s e mellett hiányzik a viszonylagosan állandó jó kondíció is. Ezen különbségek állanak fenn az étkeesség és a falánkság között, amelyek nyilvánvalóvá teszik, hogy a falánkság egy hátrányos rossz tulajdon, melyet üldözni, oiküszöböltni érdekeink megkövetelik.

Az elmondottak után ismételt felhívom

A szivattyú három hengeres, szelepei speciális ruggyantából készültek s a fedelek levitele után könnyen hozzáférhetők. Maga a gép tömör alvázon áll, mely viszont két kerékel alátámasztott kocsiszerkezetre van szerelve.

A gép előtt, zárt szekrényben van elhelyezve a kis villamos-erőgép (dynamo) mely 110 voltos egyenáram mellett 1.2—1.8 lóerőt képes kifejteni. A motor forgását fogaskerékpár adja át a háromszor meghajlított martinacézból készült tengelynek, mely a három

dugattyút hozza működésbe. Az egész készüléket egy ember könnyen tolhatja egyik helyről a másikra s hogy a villamos áramot távolabbi helyről is a dinamóhoz lehessen vezetni, illetve a gépnek különböző helyzetet adni, a kocsiház elő részére kábelcsinór-henger van felerősítve, melyre megfelelő hosszúságú kábelcsinór gombolyítható fel.

A gép kézi hajtásra is be van rendezve olyképpen, hogy a hengerek oldalára szerelt tengelyre kézi forgattyú tolható fel s láncszerekek hajtással hozható működésbe a szivattyú.

A szivattyú legnagyobb szívómagassága 4 méter és legmagasabb emelőképesége — a szívási magasságot is beleszámítva — 35 méter. Kétféle nagyságban készül, a kisebbik óránként villamos erőhajtással 6000, kézi hajtással 2000, a nagyobbik 9000, illetve 3000 liter folyadékot szállít. Kiállította a Budapesti Szivattyú és Gépgyár R. T. Budapestben.

ifj. Sporzon Pál.

Planet jr. kapáló-eke.

Tekintetes Szerkesztőség! A „Köztelek”-nek f. hó 20-án megjelent számában ifj. Sporzon Pál tanár ur a Planet jr. kapáló-gépek leírását hozza és ebben (a 784. lap középső rovatában) sajnálatának ad kifejezést, hogy ezt a feltétlenül jónak bizonyult kapáló gépet hazánkban eddig az én gyáramon kívül más gyár nem állítja elő, kiemelve mellette a Clayton és Shuttleworth cégnek érdemét, hogy ezt az eszközt ő hozta be legelőször Amerikából és hogy ezzel impulzust adott ugyan a hazai gépgyárosoknak, hogy ezt a kitűnő eszközt lemásolják, — de hangsúlyozza mellette, hogy mit ér a legsikerültebb utánpótlás, ha az csak alakra nézve sikerült, de az anyag nem megfelelő.

Miután ebben az én általam gyártott hasonló eszközöknek ok nélküli gáncsolását látom, ennél fogva bárkivel szemben kijelentem, hogy a gyáramban előállított Planet jr. rd.sz. kapáló-gépek a legjobb anyagból készítettnek és a valódi amerikai hasonrendszerű gépekkel a versenyt minden tekintetben kiállják, aminek beigazolása végett hajlandó vagyok bárkinek próbára gépet küldeni.

Maradván a tekintetes Szerkesztőségnek kész szolgálja

Nagy-Kanizsa.

Weiser J. C.

A Weiser J. C. gyár felszólalásának jóhiszeműségében nincs okom kételkedni. A „Planet jr.” kapáló-gépről irt cikkemben levő inkriminált kifejezésre vonatkozólag azonban szükségesnek tartom kijelenteni, hogy az tisztán a tapasztalatokon alapuló vélemény, mely tapasztalatokat nem egyedül én magam szereztem, de az ország gazdaközönsége is. Most is fentartom azt, hogy: „mit ér a legsikerültebb utánpótlás, ha az csak alakra nézve sikerült, de az anyag nem megfelelő.” Erre nézve példát hozhatnék fel, de miután nem tartom helyénvalónak ilyen kérdések fejtegetését, erről tovább nem tárgyalok.

Távolról sem volt szándékomban a Weiser

A THE JOHNSTON HARVESTER CO.
BATAVIA N. Y. U. S. A. AMERIKAI

FŰ- és TAKARMÁNYKASZÁLÓI SZÉNAFORGATÓI és GYŰJTŐGÉPEI

MAROKLERAKÓ-, KÉVEKÖTŐ- és KUKORICZA ARATÓGÉPEI

anyag, szerkezet és munkatejesítés tekintetében a világ elismert legjobb e nemű gyártmányai

Magyarországi vezérképviselet és főraktár:

Bächer Rudolf Melichar Ferencz
BUDAPEST, VI. KER., NAGYMEZŐ-UTCZA 68/a. SZ.

TESSÉK SPECZIÁLIS ARJEGYZÉKET KÉRNI.

J. C. gyárban készülő „Planet jr.” kapáló-gépet ócsárolni. Eppen az ellenkezőjét tettem a pozsonyi kiállítás alkalmával. És ha nekem Weiser J. C. gyára ad oculos bizonyítja, hogy a nála készült „Planet jr.” kapáló-gép anyag dolgában is kiállja a versenyt az eredeti „Planet jr.” géppel, legkészségesebb örömmel állok melléje, mert két egyenrangú gép közt úgy mint eddig is tettem, mindig, mindenkiel szemben a magyar gyártmányok adtam s adok előnyt.
ifj. Sporzon Pál.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

220. kérdés. Helyenkint foltos lóhere második kaszálását zöldtrágyául óhajtanám alászántani, a foltokat azonban az első kaszálás után szeretném valamely zöldtrágya növénnyel bevetni. Használhatok-e erre a célra repezét, ha nem, úgy milyen növényt?
S. A.

221. kérdés. Ajánlatos-e a felgyűjtött lóhere zabszalmával kaszálba rakni.
E. K.

222. kérdés. A múlt évben a tengeri között sok vadrepeze volt, ennek tulajdonítom, hogy a tengerit követő búkköny között igen sok a vadrepeze. A búkköny után buza következik, félek, hogy közötté még jobban el fog ha almasodni a vadrepeze. Hogyan lehetne ennek elejét venni?
T. M.

223. kérdés. Mintegy 6 magyar hold gyenge luczernásom van, aminek oka, hogy nincs elég trágyaerőben a föld, a luczernát tavaly vettem, az idén adja az első termést. Kérdem lehetne-e műtrágyával fölsegíteni, talán gipsz vagy chilisalétrómal s ha igen mennyit, vagy mit kellene ráadni s mikor?
S. J.

224. kérdés. Magyar göndörörű mangalicza sertéseket vettem át egy kereskedőtől nyári tartásra (1/2-3/4 évesek) páronként 70 kg. átlagsúlyban. Félév leteltével visszaadom és ő egyezség szerint megtéríti a sulyszaporulatot. Kérem felvilágosításukat, hogy tapasztalati adatok szerint május 15-től november 15-ig mekkora sulyszaporulatra számíthatok páronként 1. silány tartás és rossz eredménynél, 2. bő tartás és jó gyarapodásnál?
Egyelőre silány, nedves legelőn járnak és rövid idő múlva lóhertarlón. Később tarlókon, burgonya- és répa földön. Adok reggelenként páronként 1 kg. árpát, ha szükséges lesz, zöldet is.
S.

225. kérdés. A juhaink szikes legelőn vannak és a bányáink hasmenést kapnak és egy pár nap után elhullnak, hogy mi okozza az elhullást, hogy a kövér mező vagy a sok bő legelő? Kérnénk erre fölvilágosítást.
M. P. O.

Feleletek.

Zöldtrágya. (Felelet a 220. sz. kérdésre.) Repeze nem való zöldtrágyának, mert ezzel csak a humuszt szaporítjuk. Zöldtrágyául csak pillangós virágú növényt ajánlatos vetni, mert ezzel nemcsak a humuszt, hanem a talaj nitrogén készletét is szaporítjuk. A jelen esetben legajánlatosabb lesz a lapos magvu fehér csillagfürt és tavalyi borsókeveréket használni, 2/3

csillagfürt és 1/3 borsó. A hol a here ritkás, ott csak a vetés előtt és után való fogasolással lehet a magot bemunkálni. A nagyobb foltokat azonban czélszerű lesz a vetés előtt jól felkapálni.
Cs. S.

Lóhere kazalozása zabszalmával. (Felelet a 221. sz. kérdésre.) Zabszalmát lehet ugyan a lóhere közé keverni, de annak semmi czélja sincs, feltéve, hogy a lóhere jól takaral be. A nem eléggé száraz lóherét helyenkint azért rétegezzük zabszalmával, hogy a tulságos felmelegedésnek elejét vegyék.
Cs. S.

Vadrepeze irtása. (Felelet a 222. sz. kérdésre.) A búkkönyt minél hamarabb le kell kaszálni, nehogy a vadrepeze legkorábban keletkezett bezzói magot hullassanak. A búkköny betakarítása után a tarlót sekélyen meg kell szántani és lehengerezni, hogy a talajban levő vadrepezemag kikeljen, mely a keverő szántással aláforgatandó.
Cs. S.

Luczernások trágyázása. (Felelet a 223. sz. kérdésre.) Az olyan luczernásra, amely azért gyenge, mert a talaj a melybe vetetett sovány volt, a chilisalétrómal egymagában nem sokat használ, mert az ilyen talaj foszforsavban is szűkölködik, a luczerna pedig ezt kívánja első sorban. A foszforsavtrágyát ugyan legjobb a luczerna alá a vetés előtt adni, akkor várható legjobb eredmény. Jelenleg csak oly módon lehet segíteni, hogy az első kaszálás után elszórat a 6 m: holdra 9 q. szuperfoszfátot és 150 kg. chilisalétrómat. Ha idejében jó esőt kap a luczerna, akkor a hatás már a második kaszálásnál mutatkozni fog, ellenkező esetben későbbben, talán csak a jövő évben. Ha a luczerna még alacsony, akkor a műtrágyák elszórása után azt meg is kell boronálni és pedig jó erősen.
Cs. S.

Legelőn tartott süldők gyarapodása. (Felelet a 224. sz. kérdésre.) A felvetett kérdésre nehéz határozottan felelni, mert nincs az az állatunk, melynél annyira változna a gyarapodás mint a sertésnél, amennyiben a süldő a takarmányozás változó bősége szerint néha ugyszólván semmit, máskor pedig hihetetlenül sokat gyarapodik. Igy pl. a szakirodalomban ismertett süldőhizlalási kísérletektől az tűnik ki, hogy mérsékelt táplálásnál gyakran csak 8-10, ellenben igen bő táplálásnál 15, sőt választott malaczkoknál 25 kg. súlygyarapodás érhető el 1000 kg. élősúlyra s naponta. Miután azonban a jelen esetben nem hizlalásról hanem legeltetésről van szó, okvetlenül kevesebbet fognak a süldők gyarapodni; csak-hogy a legeltetésnél is elég nagy határok között változhat az a legelők változó minősége szerint úgy, hogy az egyik esetben talán csak 3-4, a másik esetben 5-6 kg. ot vagy esetleg többet tehet ki a gyarapodás 1000 kg. élősúlyra s naponta. Ezen az alapon azt számítjuk ki, hogy a kezdetben páronként 70 kg. átlagsúlyal bíró 1/2-3/4 éves süldők 6 havi legeltetés s némi árpaetetés után 120-190 kg. vagy nagyobb élősúlyt érhetnek el páronként.
Cs. S.

Bányások hasmenése. (Felelet a 225. sz. kérdésre.) Annak ismerete nélkül, hogy ujszülött vagy pedig már idősebb szopós, illetőleg választott bányákról van-e szó, a bántalom természetére vonatkozólag határozott véleményt mondani nem lehet. Még legkevésbé valószínű, hogy a legelő bujasága volna a betegség előidézője. Ha pár napos bányások betegednek meg, úgy mindenesetre az ujszülöttek verhasa a legvalószínűbb, míg ellenben idősebb, illetőleg választott bányások megbetegedése bélélőködőtől is eredhet. Legczélszerűbb állatorvos segítségét igénybe venni, aki a helyszínén pontosabban meghatározhatja a bántalom természetét és megjelölheti a védekezés módját.
M. J. dr.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

OMGE. közleményei.....	Oldal
A „Hangya” egy éve.....	937
Állatértékesítés.	
Mongolicza süldők értékesítése.....	938
Takarmányozás.	
Az étikesség fontossága magyar szarvasmarhafajtánkra.....	939
Gazdasági gépészet.	
A pozsonyi kiállítás gépészeti ujdonságai.....	940
Planet jr. kapáló-éke.....	940
Levélszekrény.....	941
Vegyesek.....	941
Kereskedelem, tőzsde.....	942
Szerkesztői üzenetek.....	943

A székelyföldi gépbemutató. Az „Udvarhely vármegyei G. E.” folyó hó 10-ikén tartotta ig. választmányi ülését, amelyen az OMGF. közreműködésével megtartandó gépbemutató programja végleg meg lett állapítva. Az ülésen az „OMGE.” képviseletében Forster Géza igazgató volt ott. Az ülést Hollaky Arthur a gazdasági egyesület elnöke nyitotta meg és örömet fejezte ki a felett, hogy az „OMGE.” részt kér magának a székely akciózó és hogy a gazdasági gépek terjesztésére kiterjedő működésbe a Székelyföldet is bevonja. Megalakították a helyi rendezőbizottságot, amelybe beválasztották: Ugron János, Kassay Akos, Domokos Andor, Demeter Lőrincz dr., ifj. Sima János, Szölösy Samu, Daniel Lajos, Balázsy Sándor, Sándor Gergely, Hlatky Miklós titkár; ezen kívül: Szakáts Zoltán polgármester és Szombathfalvy Lajos rendőrfőkapitány. A bemutató helyül Székely-Udvarhely városát tüzték ki; és pedig október hó 2. és 3-dik napjára. Elhatározottak, hogy ezen bemutatóra a szomszédos vármegyék a gazdasági egyesületek útján és a közigazgatási uton is meghívotnak; nemkülönben a földművelésügyi minisztert és a székelyföldi m. királyi kirendelést a megjelenésre fölkéri. A bemutatandó gépek közé csak azok vétetnek fel, amelyek az ottani viszonyok között megfelelőek és ár tekintetében is a kívánalmakat kielégítik. A talajmívelő, vető, cséplő, takarmány előkészítő gépeken kívül kívánatosnak jelzik, hogy az almabor készítéséhez szükséges gépek is bemutattassanak; nemkülönben a gyümölcs csomagoló eszközökből is egy kollekciónak leküldését indítványozták. Ezenek kívül határozatba ment, hogy a gépbemutató alkalmával tartandó népszerű előadások, amelyek a gépek használhatóságára és az okszerű talaj-

A „TURUL” permetező
a jelenkor legkökeletesebb peronospora permetezője.

Peronospora-permetező „DIADAL”
csiszolt, erős vörösréz puttonnyal: frt 10.50.
Hosszabbító cső, magastörzsű gyümölcsfák permetezésére. Ára frt 1.—.

Szőlészeti, borászati és gazdasági egyesületeknek, valamint közsegnek nagyobb mennyiségű permetező vétele esetén igen előnyös fizetési feltételeket engedélyezek.

Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése **Budapesten.**

A r a k:	
1-5 darab vételénél egy darab ára.....	frt 14.—
6-10 darab vételénél egy darab ára.....	frt 13.50
11-25 darab vételénél egy darab ára.....	frt 13.—
csomagolással együtt.	
Hosszabbító cső magastörzsű fák permetezésére.....	frt 1.—
Francia szőró (kiváratra külön).....	75 krajczár.

mivelre vonatkoznak, hogy ezen rövid előadások nyomtatásban is megjelenjenek és ezen nyomtatványok az érdeklődő kisczadák között kiosztassanak. Ezeket felül szöbakerült, hogy lehetőleg úgy intézkedjenek, miszerint a havasi legelőkről a szűz gulya lehajtása ez alkalommal eszközöltessék; hogy a távolabb vidéki érdeklődők azt megtekinthessék; nemkülönben tervbe vették egy gyümölcskiállítás rendezését is. *Bernát* István jeles közgazdasági író ki Sz.-Udvarhelyt tartózkodván, felkérték a g. e. vezérférfiai, hogy a gépbemutatás alkalmából egy fölölvasást tartson a székelyföldi hitelviszonyok rendezésének szükségességéről. A felkérésnek *Bernát* szívesen engedett s ígéretet tett, hogy a gépbemutatás alkalmából e kérdésről fölölvasást fog tartani; amit a gazdasági egyesület válaszmánya nagy örömmel tudomásul vett.

Nem lesz cukorkontingentálás. A brüsszeli cukorbizottság többségének a magyar és az osztrák cukorkontingentálás ellen való állásfoglalása a magyar és az osztrák kormányokat nem esékély zavarba hozta. A monarchia két államának képviselői Brüsszelből visszatértek s most úgy a magyar, mint az osztrák fővárosban meglehetősen fejlesztett tanácskozások folynak arról, hogy milyen instrukciókkal lássák el a képviselőket és a szakértőket, akik a cukorbizottságnak június 16-ig elhalasztott ülésére vissza fognak térni Brüsszelbe. A brüsszeli cukorbizottság többségének, a francziáknak, angoloknak, belgáknak és hollandusoknak a kontingentálás elve ellen van kifogásuk, ezt semmi szín alatt sem hajlandók elfogadni, mert szerintük az állami kontingentálás beleütökzik a mult évi brüsszeli cukoregyezmény határozataiba. A brüsszeli cukorbizottságba delegált magyar és osztrák képviselők tehát most azon tanakodnak Budapesten és Bécsben a pénzügyminiszterekkel, hogy a cukorkontingentálás helyett milyen más módszerrel védelmezzék meg Magyarország és Ausztria cukortermelésének érdekeit, anélkül, hogy a brüsszeli egyezményben részes hatalmaknak ismét kifogásuk lehessen ellene. Minthogy a monarchia két állama, Magyarország és Ausztria a cukoregyezményből semmi esetre sem akarnak kilépni, több mint bizonyos, hogy a cukorkontingentálást el fogják ejteni. A cukorkontingentálásban foglalt azt az elvet, hogy mindegyik állam a maga cukorfogyasztását a saját termeléséből fődözze, hir szerint Ausztria és Magyarország között vonandó cukorfogyasztási vámvonallal fogják megmenteni. Ez ellen a brüsszeli cukorbizottságnak nem lehet beleszólása. Ami cukorrepá-termesztőink és cukorgyáraink szemponjtából ismételve csak azt hangoztatjuk, hogy nekünk elsősorban az a kötelességünk, hogy meglévő termesztőinknek tühető helyzetet teremtsünk. Védelmezzük meg a hazai cukorfogyasztást és csökkentsük az olesóbban termelt osztrák cukorverseny képességét.

Uj egyesület. A magyar ipar, kereskedelem és mezőgazdaság érdekeinek megóvására és a magyar termékek iránt való szeretetnek a magyar közönségben való felébresztésére és fejlesztésére megalakult f. hó 15-én a *Magyar Védőegyesület*. Az egyesület célja: A hazai ipari és mezőgazdasági termelés és a hazai munka és kereskedelem védelme és fejlesztése. A magyar birodalom gazdasági és ipari termelésének védelmé. és fejlesztését célzó mozgalmaknak és az e célokra törekvő érdekeknek egyöntetű és országos képviselete, ugyszintén e célok érdekében alkotott törvények, rendeletek és hatósági intézkedések gyakorlati végrehajtás ellenőrzése. Az alapszabályokat egyhangulag elfogadták. Az egyesület fővédőül megválasztották egyhangulag lelkesedéssel *József Agost kir. herceget* és *Vasary* Kolos biboros hercegprímást. Továbbá megválasztották a védnököt, a tiszteletbeli tagokat, a tisztikart és elnöki tanácsost. Szép missziója lesz az egyesületnek az, hogy tagjaitól vásárolt hazai ipar-

czikkek és iparművészeti tárgyakat, továbbá szerszámokat, szakkönyveket és lapokat fog tagjai között kisorsolni, hogy így az ipar fejlődését a hazai sajtó támogatásával egybekapcsolva szolgálhassák.

Ekebemutatás. A magyar aczéláru-gyár r.-t. egy általa szabadalmazott „Vezér” elnevezésű sajtolt ekét mutatott be folyó hó 12-ikén Maglódon gazdákból álló szakértők előtt. Az uj eke elsősorban a kisczadák használatára van szárvna, s hivatalosan van kisczorítani azt a Stájerországból gyártott ekét, melyből évenként másfél százezer darabot hoznak nálunk forgalomba. A magyar aczéláru-gyár r.-t. uj ekéjével azt hisszük, sikerülni fog a külföldi gyártmányt kisczorítani, mert több oly előnye van, amely ennek a reménynek megvalósulását valószínűvé teszi. Az ekén farsavar nines, de ennek daczára a szántás mélysége jól szabályozható, valamint szabályozható a kormánylemez is, szűkebb vagy tágabb állásra. S e mellett a kormány lemez csavar menete oly szerencsésen van megkonstruálva, hogy az eke a legkifogástalanabban buktat. A próba Wodiáner János báró birtokán tartott meg s összehasonlítás céljából, többféle szerkezetű ekével történt a szántás. A jelenvolt szakértők és kisczadák konstatalták, hogy a bemutatott uj eke czélszerűbb szerkezetű és jobb munkát végez s e mellett esékélyebb vonóerőt is szűkségel, mint a kisczadáknál eddig nagyon elterjedt stájer eke, amely körülmény reményleni engedi, hogy a magyar gyártmány ki fogja szorítani a nálunk oly nagyon elterjedt stájer ekét. A bemutatáson az „OMGE.” képviseletében *Jeszenszky* Pál titkár volt jelen.

Baromfiküldemények díjszámításának módosítása. A magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasutak területén érvényes áruk és élőállatok szállítására általános határozmányokat tartalmazó díjszabás I. rész B) szakaszához június 1-től való érvényességgel a IV. pótlék adatott ki, mely a baromfiküldemények díjszámításának módosítását tartalmazza. Ezen pótlék szerint külömbőség van téve a tartályokban és a szabadon feladandó küldemények között. A szilárdvázu ketreczek vagy rekeszekben gyorsárúként feladott küldeményekért a bruttó súly után a mérsékelt gyorsárú díjtétele, míg a kosarak vagy zsákokban feladott ily küldeményekért az emlitett díjszabás 50%-al felemelve nyerne alkalmazást. Teherárúként való szállítás mellett a ketreczekben feladott küldemények a II., a kosarak vagy zsákokban történendő szállítás mellett pedig az I. osztály díjtételei nyerne alkalmazást. Szabadon feladott élő baromfiért, mely a vasut baromfiutálygaiban szállítatik, a fuvardij, a baromfi súlyának és a baromfiutályga gyöngysúlyának — 250 kg.-nak vétetik — összege után gyorsárúként való feladásnál a mérsékelt gyorsárú díjtételei, teherárúként való feladásnál I. osztály díjtételei szerint díjaztatnak.

Mezőgazdasági állapot (gazdasági tudósítók jelentéséből). Június hó első harmadában országsterre esős és itt-ott zivatarral és jégesóval párosult viharos időjárás volt. Csapadékban jóformán sehol sem volt hiány, sőt néhol kellettél több volt az eső, ugyanynira, hogy a tulnedvesség miatt minden külső gazdasági munka szünetel és itt-ott a lekaszált és renden fekvő takarmányfélék is romlanak. Artalmára van a sok eső a még különben sem eléggé fejlődött tengerinek, amelyet a gazdák nem birtak mindenütt megkapálni a tulnedvesség miatt. A rozsda az idén ismét sok kárt fog okozni, sőt néhol porúsöög is mutatkozik. Mindennek daczára — legalább ez idő szerint — általában azt lehet mondani, hogy bárha ez idén szemben kevesebb szalmában pedig jóval kevesebb hozamra van kilátás, mint amennyi a mult évben volt, mindamellett a gabonafélék úgy az ösziak, valamint a tavaszak is közepes termést ígérnek. Az öszi buza az utóbb lefolyt napok folyamán valamit javult és gyarapodott, csak egyes helyeken mutatkozik némi hanyatlás. Az első országos termésbeeslés szerint a mult évhez képest az idén *nyolcz millió* métermázsza buzával *kevesebb* fog teremni. Az összes reménybeli termés 39 millió métermázsza. Az öszi rozs és kötszeres fejlődésének sem használt a ködös és záporos időjárás. Remélhető 11.7 millió métermázsza termés. A mult évben termelt összesen 13.60 millió métermázsza. Az

őszi árpából közepes termés várható. A tavaszi árpa kalászol, virágozni kezd, sokat javult, bár az utóbbi időben a gaz néhol erősen fölverte; itt-ott a rozsda az árpában is föllepott, néhol rovar is károsítja, mindazáltal kielégítően fejlődik és közepes termésre nyujt reményt. A valószínű termés közel 12 millió métermázsza. A mult évben termelt 13.57 millió métermázsza. A zab elég sokat gyarapodott a nedves, esős időjárás alatt, bár szórványosan még most is sárgás színű és néhol tulságosan gazos, átlagban azonban közepesen áll; igen sok a vadrepce, főképen az ország déli és keleti felében. A remélhető termés 10.79 millió métermázsza. A mult évben termelt 10.02 millió métermázsza. Az öszi repcét nagybórára már learatták, többnyire gyöngye eredményen. A repce minősége tühető és részben elég jó. A kukorica, egyrészt a szűkséggé vált újravetés, másrészt a kedvezőtlen időjárás következtében még nem érte el azt a fejlődési fokot, amely az évszaknak megfelelő, többnyire alacsony. Első kapálását nagyrészben bevégezték, néhol pedig töltögetését is megkezdették, helyenként azonban a sok eső miatt még kapálásához sem foghattak, gazos. A burgonya fejlődése kielégítő. A korai fajta virágozik és gumói elvtve fogyasztásra kerülnek. A kapálást, részben már a töltögetést bevégezték. A kerti veteemény és kápasztafélé jól gyarapodik, de több meletet kíván. Helyenként a gyom nagy mértékben ellepte. A bab fejlődése az újraültetés miatt hátramaradt. Egyéb hüvelyes-félé jól fejlődik. Köles és tatárka. A köles helyenként a szárazság miatt hiányosan, nagy általánosságban azonban többnyire jól kelt. Néhol gyomos. A tatárkát elvtve még vetik. A komló általában jól fejlődik és karójjára jól fölfnott. A kender és len többnyire elég sűrűn kelt és kielégítően fejlődik.

Nyilttér.)*

Magyar Thomassalak.

Kartellen kívül, ugyanoly foszforsavtartalommal és porfinomsággal, mint a német vagy a cseh salak, bármely állomásra kívánatra olesóbban ajánl 1394

Sátori Mór, Budapest,

közp. iroda IX., Dandár-uteza 25. szám.

Angol töke ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi téren **keres megfelelő elhelyezést.** Külön osztály mezőgazdasági termékek értékesítésére. Részletes felvilágosítással szolgál: **Magyar-angol műszaki és kiviteli iroda** (Anglo-Hungarian technical and exporting office), Budapest, Kerepesi-ut 30.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatózsde.

(*Guttman* és *Wahl* budapesti terménybizományi czég jelentése.)

Budapest, 1903. június 13.

Az időjárás a lefolyt héten változó, meleg és gyakrabbi csapadékkal volt kapcsolatos. Az ország több részéből zivatárokat is jelentettek, melyek azonban a hőmérsékletet alig csökkentették. A vetések fejlődésére az időjárás kétségtelenül jótékony befolyással van és a mult hetek panaszai tetemesen gyengültek. A vizállás alig változott. A külföldön az időjárás a miénkhez hasonló és a vetések felőli jelentések valamivel kedvezőbbek.

A külföldi piacokon nem voltak lényegesebb ártváltozások, a forgalom mérsékelt és a hangulat csendes. Az impulzusok egyébként a tengerentuli piacokon is szerények maradtak és New-York, éppugy mint Chicágó, csak mérsékelt emelkedéseket jelentett. A károknak, melyeket zivatarak és árvizek a mult hetekben okoztak, nem tulajdonítanak tovább jelentőséget. A megjelent washingtoni hivatalos termésbeeslés a téli buza állását 10%-kal gyengébbnek jelzi ugyan a mult havi állapothoz, ennek ellenében azonban a tavaszi

*) Az e rovat alatt közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

buza állását igen kedvező színben tünteti fel. Az összes várható buza hozam egyébként a múlt évi eredményhez viszonyítva jelenleg 110 millió bushellnél nagyobb. A látható buza készlet újból jelentősen megnőtt és a Bradstreets becslése szerint 2.093.000 bushellel kisebb a múlt hétnél, ami azonban szintén hatástalan maradt. Az árak egyenlegképp alig változtak. Angliában a kezdetben szilárd hangulat nem érvényesülhetett és a vevők tartózkodóak maradtak. Franciaországban az üzlet jobb keresletre inkább szilárd volt és ártartó maradt, míg a német piacokról csak jelentéktelen és inkább lefelé gravitáló árhullámzásokat jelentettek. A többi kontinentális piacon a fogyasztási kereslet mérsékelte és az árak alig változtak.

Nálunk a forgalom aránylag szintén mérsékelte maradt, az árak azonban az összes cikkekben alig változtak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük: Buza a hét első napjaiban a malmok részéről igen élénk kereslettel találkozott, a forgalom nagyobb terjedelmet öltött és az árak is néhány fillérrel javulhattak. Tekintettel a bő kínálatra azonban, melynél a tulajdonosok erősebb eladási hajlamot tanúsítottak, a szilárdabb irányzat nehezen tartott, a forgalom terjedelme csökkent, az árak azonban nem változtak, sőt finom buzákat állandóan és könnyen voltak elhelyezhetők. Az irányzat esendően a múlt heti árhoz közel, mi mellett az összeforgalom 180.000 mm. A heti hozatal 115.000 mm-t tesz ki, elvétel nem volt.

Rozs továbbra is el van hanyagolva. A kínálat nem nevezhető ugyan bőnek, de elég sürgetős és nehézkes forgalom mellett az árak 10-20 fillérrel olcsóbbak. A csekély üzleten főleg az export vett részt, a helyi fogyasztás tartózkodó. Minőség szerint 13-30 k.-ig jegyzünk helyben és helybeli paritásra. Nyíri származékokra nem voltak vevők. Névleg 11-80-12 jegyzünk Debreczen-Nyiregyháza paritásában. Új rozs alig találkozik érdeklődéssel. Nyiregyháza 11-70 kor-t jegyzünk augusztusi szállítással, pestvidéki rozs augusztusra néhány fillérrel az októberi határidő jegyzésén alul, júliusra a folyó határidő árán lett jegyezve.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) ártartó, a kínálat mérsékelt s nagyobbára jobb minőségekből áll, melyek export és a malatagyárosok részéről kereslet híján takaróúnyáru gyanánt kínálatnak. Jobb érdeklődés mellett teljes múlt heti árak, 11-80-12-70 kor-ig voltak helyben, illetve Kőbányán elérhetőek.

Zab iránt az érdeklődés gyenge és a forgalom korlátozott, az irányzat tartósan esendős és a múlt heti árak alig tartottak. Szín és tisztaság szerint 11-20-12 kor-ig jegyzünk helyben.

Tengeri nem változott. A kínálat elég jó, de hiányzik a kereslet, mely csak a hét vége felé lett valamivel kedvezőbb. Helyben és Kőbányán 12-70-12-80 K.-ig fizettek, míg budapesti paritásra csak 12-50-12-60 K. volt elérhető. Hibás tengeri szeszegelők nagyobb mérvben vásároltak és helyben 10-40-10-50 K. fizettek.

Olajmagvak: Káposztarepce (effektív) 21-50-23 kor. árak között jegyez helyben. Határidő káposztarepce 1903. augusztusra csökkenő irányzatra volt és 22-60 K. után 22-20-22-30 K. zárul. Lennag 24 K., vadrepceért 11-12-50 K., gomborkáért 20-23 K. fizetnek.

Hüvelyesek: Bab üzletelen. Kendermag 19, búkköny szintén üzletelen és 11-12 K.-ig jegyez helyben.

Napijelentés a gabonaüzletről.
1903. június 16.

Készbuzaiban jó kínálat és ugyanolyan vételkedv mellett ma jobb minőségű áru tartott, gyengébb pedig csakis olcsóbb árakon volt értékesíthető. Elkelt kb. 20.000 mm.

Eladatott:
Buza, Tiszavidéki: 500 mm. 80 k. 8 K. 35 f., 400 mm. 81-5 k. 8 K. 32 1/2 f., 100 mm. 81-5 k. 8 K. 27 1/2 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 80-5 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 15 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 25 f., 150 mm. 80 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 12 1/2 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 15 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 8 1/2 f.

Pestmegyei: 100 mm. 81 k. 7 K. 95 f.
Tolnai: 1400 mm. 76-2 k. 7 K. 75 f.
Paksi: 1670 mm. 77-5 k. 7 K. 83 3/4 f.
Bácskai: 150 mm. 78 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 77-5 k. 8 K. 10 f.

Rozs továbbra is el van hanyagolva és néhány fillérrel olcsóbb, azonnali szállításra 13-13-10 koronáig jegyeznek helyben és helybeli egyenértékben.

Takarományárpa változatlan és helyben 11-60-12-30 korona, erőteljes szemű áruért pedig 12-60 korona érhető el. Sörárpában még mindig szűnettel az üzlet.

Zab mérsékelt üzlet mellett nyugodt, helyben 11-20-11-80 koronáig értékesíthető.

Tengeri nehezen értékesíthető, minőség szerint azonnali szállításra 12-60-12-70 koronáig jegyez helyben és helybeli egyenértékben.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca). 1903. június 16-án. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott községekből 94 szekér réti széna, 7 szekér muhar, 17 szekér zsupszalma, 13 szekér alomszalma, 2 szekér takarmányszalma, —

tengeriszár, 7 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbúkköny, köles, stb.), 600 zsák szecska.

A forgalom közepes. Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 400-620, muhar 560-660, zsupszalma 240-260, alomszalma 190-240, takarmányszalma 300-300, tengeri szár — kéve —, egyéb takarmány —, zabosbúkköny 540-580, lóhere —, luczerna 560-560, köles —, sarju —, szalmaszecska 300-300. Összes kocsiszám 146. Összes súly 160.600 kg.

Szeszület.

A szeszüzletben e hétket elején a forgalom változatlan volt és jó kereslet mellett több tétel finomított szesz kelt el azonnali és június-augusztus szállításra 145-50 K.-ig adózva és 46-50-47 K.-ig adózatlanul szabadraktárra helybeli egyesült gyáraktól nagyban. Élesztőszeszen esendes a forgalom és adózott áru kisebb tételekben 146 K. kelt.

Denaturált szesz nagyban kötésre emelkedő irányzat mellett 35-50 K. jegyeztetik hordóval együtt.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz azonnali szállításra 36-38-50 K. kelt ab termelőállomás nagyban. Ekontingens szesz szilárd irányzat mellett 14 K. drágábban kelt.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 38-50-39-50 korona.

Bécs. Kontingens nyersszesz 40-50-41 — K. nyersszeszt.

Prága. Adózott tripló — 131. — K. és adózatlan 38-75-39-50 korona.

Triest. Kiviteli szesz tartályokban — K. 1. Kivitelre az ár 50 fillérrel drágább.

Budapesti heti jegyzés:

	nagyban	kicsinyben
	k o r o n á k b a n	
Finomított szesz	145.50-146	147-148
Élesztőszesz	145.50-146	147-148
Nyersszesz adózva	143.50-144	145-146
Denaturált szesz	35-35-50	36-36-50

Az árak 10.000 literfokként hordó nélkül bementve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek áraitól.

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete üzleti jelentése. 1903. június 16.

Az üzletmenet a szokott keretek között mozog. Tetemes felküdés történt gombában és vajban, az utóbbi azonban lanyha kereslet folytán csak nyomott árakon értékesíthető.

Husmunkék jegyeznek: marhahus 1-12-1-20 K., helybeli borjúhús 1-12-1-20 K., vidéki borjúhús — 90-1-1- K. Bárányi darabja — koronával értékesül. Sertéshus 1-1-1-20 K.

Füstöltus (vidéki) kilogrammja — 60-80 K., hazai sonka 1-60-1-70 K.

A baromfiüzlet némileg élénkült.

Élőbaromfi párja 2-40-3-— K., rántani való csirke páronként — 80-1-60 K. Vágott hizott liba 1-28-1-40 K., kacsa 1-30-1-40 K., vágott hizott pulyka 0-— koronával értékesül kilonként.

A vajüzlet lanyha. Nagyobb tételek exportáltattak Ausztriába.

Tevaj (centrifugált): 1-80-2-— K.-t, főzővaj 1-40-1-60 K.-t jegyez. Tehénturó kilója — 14 fillérrel kelt el.

Ujburgonya (wagónáru): 5-—6-— K.-t jegyez mm.-kint.

Spárpa — 20-1-— K., zöldborsó 10-14 fill. kg.-onként, saláta — 40-1 K. 100 fejenként.

Tojás bácskai 57-58 kor.-val, erdélyi apróbb áru 56 kor.-val jegyeztetik.

Gyümölcs: cseresznye 40-50 fill., meggy 40-60 fill., szőlő 6-7 K., ribizske 60-70 fill. kg.-kint, dinnye 3-4 K. darabonként.

Hedrich és Strauss „Királymalm” üzleti tudó útása a „Köztelek” részére. 1903. június 12-é.

Rozslista

Szám:	0	O/L	I.	WR.	II.	II/B	III.
Ár: Kor.	11.40	11.—	10.50	10.30	9.80	9.—	8.50

Köleslista:

Szám:	0	1	2	3	4
Ár: Kor.	13.—	12.50	12.—	11.50	10.75

Kukoriczadara: finom (polenta) közép gorbomba

Kor.	8.75	10.25	10.25
------	------	-------	-------

Rizstakarományliszt Királyalmi derceze Takarmánydara

5.20 K.	5.30 K.	4.90 K.
---------	---------	---------

Rizskorpa Rozskorpa

3.50	4.70
------	------

Áraink 50 kg.-kint, helyben, elegysúly tisztasulynak véve, zsákkal együtt értendők.

Budapesti juhvásár.

1903. június 15.

Főlhajtattott:

Magyarországból	1026 drb juh	— drb kecske
Szerbiából	— drb juh	— drb kecske
Összesen	1026 drb juh	— drb kecske
Eladatlan maradt	— drb juh	— drb kecske

Árak

(kilogrammonként élősúlyban, korona értékben).

	per kg.	páronként
Elsőrendű hizott ürü	46-49 fill.	42-47 kor
Középmínőségű hizott ürü	—	—
Legelőn javított ürü (anya)	—	—
Kisorolt kos	—	—
Szerbiai juhok	—	—
— kecskék	—	—
Husos bárányok	—	—
Középmínőségű bárányok	—	—
Irányzat: lanyha.	—	—

Bécsi szarvasmarha vásár.

1903. június hó 15-én.

Főlhajtás összege:

drb	Minőség szerint:
Hizott és legelőmarhaiban főlhajtás	Hizott marha — 3734
Csontozni való marhaiban főlhajtás	Legelőmarha (Weidev.) —
Összesen	Csontozni való — 1070
Összesen	Összesen — 4804
Eladatlan maradt	—

Nem szerint:

Származási hely szerint:	Ökör
Magyarországi	— 3351
Galic. s. bukovinai	Bika — 599
Oszták tartományokból	Tehén — 529
Összesen	Bivaly — 325

Árak: (100 kilogrammonként élősúlyban koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

	I.	II.	III.
	rendű	rendű	rendű
Magyar hizott ökör	69-72	60-68	50-58
Galicziai hizott ökör	70-76	61-68	54-60
Tarka hizott ökör	76-80	64-74	54-62
Bikák	54-73	—	—
Hizott tehén	50-68	—	—
Legelőmarha	—	—	—
Csontozni való marha	50-73	—	—
Bivaly	36-50	—	—
Konzerváru (selejt.)	—	—	—
Irányzat: lanyha.	—	—	—

Szerkesztői üzenetek.

Cz. B. urnak. Bármennyire méltányoljuk, elismerjük és magasztaljuk gr. K. K. érdemeit, mindazonáltal beküldött cikkeit a százéves évforduló emlékeztetőről nem közölhetjük, mert a cikk irálva lapunknak nem felel meg és az fűnépsegről lapunk olvasói a napilapokból bő tájékozást szerezhetnek.

F. S. urnak Pinkócz. Hosszmérték: 1 öl = 6 láb = 1-896 méter.

Sz. L. urnak Z. Monaj. Nagyobb könyvkereskedés, vagy írjon az „Első Magyar Földrajzi Intézet”-nek (Budapest, Rudolfrakpart).

W. J. urnak Topolovacz. Legcélszerűbb, ha hirdetés útján értékesíti gépét.

F. S. urnak Pa. Jánosné. Alaki képzettség hiánya alól való felmentés a közigazgatási bizottság útján a földmívelési minisztériumtól kérendő. Olvassa el az 1900. évi XXVII. t.-cz. 24., 25. §-át.

M. M. urnak Bój. L. az 1900. évi XXVII. t.-cz. 15. §-át. Felmondási idő okleveles gazdatisztknél 1 év, nem okleveleseknél félév.

Elsőrangú hazai gyártmány!

2500 gözcséplőkészlet
és 100.000 különféle kisebb gazdasági gép üzemben.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár
résztvény-társulat
Budapest, VI., Váci-ut 19.
Malomberendezésekre külön szakosztály.

A gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépek elismert kitűnő minőségben. Szakba vágó kérdésekkel kérjük hozzánk fordulni. Részletes felvilágosítással és árjegyzékkel szívesen szolgálunk díjmentesen.

Morzsolók | Répavágók

AM.

A tavaszi...
vult, bár...
fölvette...
tt, néhol...
ben fejtő...
A való...
A múlt...
sa. A sub...
időjárás...
s sárgás...
an azon...
peze, fő...
A remél...
mult év...
Az ősz...
többnyire...
tűrhető...
A szük...
előzlen...
el az a...
megfelel...
nagyresz...
tését is...
sok eső...
k, gazos...
orai fajta...
kerülnek...
evégezték...
varapodik...
yom nagy...
ajraültetés...
l fejlődik...
szárazság...
azonban...
A tatarkát...
l fejlődik...
többnyire

Alak.

szforszav...
al, mint...
rmely allo...
ánál 1394

Pest,

25. szám.

ági és ke...
keres meg...
őgazdasági...
világosítás...
és kiviteli...
d exporting

ZSDE.

termény-

június 13.

ékony, meleg...
s. Az ország...
lyek azonban...
fészek fejlődé...
folyással van...
gyengültek. A...
árás a miénk...
sek valamivel

nyegesebb ár...
angulat esen...
ali piacokon...
éppoly mint...
jelentett. A...
mult hetek...
jelentőségel...
becsítés a téli...
gyan a múlt...
n a tavaszi

szervezettség

226. szám
i. k. 903.

Hirdetmény.

Az ihási-marczaltői cs. és kir. csikotelep gazdaságában egy még használható

állandó hidmérleg,

továbbá egy ugyanilyen állapotban levő Clayton és Shuttleworth-féle

cséplőgép

és egy hozzátartozó, szintén Clayton és Shuttleworth-féle, 6 lörejeű

gőzmozdony

jutányos áron eladó.

A gőzcséplőkészlet Marczaltón, a hidmérleg pedig Emilháza pusztán a venni szándékozók által bármikor megtekinthető.

Ajánlatokat elfogad és kívánatra bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

az ihási-marczaltői cs. és kir. csikótelep gazdasági intézőség, Marczaltón.

1416

Biztos sikerű

védő oltóanyag a sertéshimlő

(a nyári malacz veszedelme) ellen

kapható: **Dr. Bácskay Béla** nyilvános tehénhimlő termelő intézetében **Aradon**. Jótállás a fogamzásért. Ár adagként — legalább 50 darabra történt megrendelésnél a szállítás költségeit is beleértve — 10 fillér használati utasítással.

Oltó eszköz, melylyel 1 óra alatt 100 darab beoltható 2 kor. 50 fill. — Referenciák kaphatók **b. Königswarter Hermann úr csabacsüdi uradalmától és Haraszti testvérek décsi (u. p. Szarvas) bérgazdáságától.** 1404

Magy. kir. államvasutak igazgatóság.
85124/903. szám.

PÁLYÁZATI HIRDET MÉNY.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága különféle, használaton kívül helyezett, de javítások által még jó karba helyezhető, budapesti központi szertárunkban megtekinthető tárgyakat, úgymint: tolópadokat, vágány hidmérlegeket, gőzszivattyukat, vízállomási berendezési tárgyakat, gépeket, gőzmozgatókat s. b. eladni hajtván, erre ezen pályázatot hirdet.

Az eladásra kerülő tárgyakat feltüntató kimutatás, mely egyúttal ajánlati úrlapul is szolgál, anyag és leltár beszerzési szakosztályunkban egy példányban ingyen megkapható; vidéki megkeresésekre ezen kimutatás postával küldetik meg. Ajánlatok tetszés szerinti tárgyakra, de kizárólag az általunk kiadott úrlapon tehetők.

A vevő köteles leendő a neki adott tárgyakat az értesítés vételétől számított 14 nap alatt a megfelelő vételár előzetes lefizetése mellett átvenni és a szertárból eltávolítani.

A pályázni kívánók felkéretnek, hogy erre vonatkozó és 1 koronás magyar bélyeggel ellátott ajánlataikat folyó év június hó 26-ának déli 12 óráig anyag- és leltár beszerzési szakosztályunknál (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. II. em. 43/a. ajtó sz. a.) benyújtani szíveskedjenek.

Az ajánlat borítéka következő felirattal látandó el: „Ajánlat 85124/003. számhoz selejtezett leltári tárgyak megvételére”.

Az ajánlat benyújtását megelőző napjának déli 12 óráig a megvenni szándékolt tárgyak az ajánlati árak szerinti értékének öt százaléka b. atpénzként teendő le főpénztárunknál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

Az ajánlattevő az őeska anyagok eladására vonatkozó és 122291/1896. sz. a. fennálló általános feltételekkel magára nézve kötelezőknek elismerni, az erre vonatkozó feltét füzetet 60 filléres magyar bélyeggel, saját és két tanu aláírásával ellátva ajánlatához csatolni tartozik. Ezen feltét füzet oeldányonként 30 fillérért megszerezhetők, vidékieknek pedig a nyomtatványtárhoz intézendő megkeresésre 30 fillér és 20 fillér postaköltség összesen tehát 50 fillérnek előzetes beküldése ellenében postával megküldetik.

Bánatpénz nélküli, nem az előirt úrlapon, vagy elkésve beérkezett ajánlatok, valamint pótajánlatok, valamint pótajánlatok nem vételnek figyelembe.

Budapest, 1903. év május hó.

Az igazgatóság

(Utányomás nem díjaztatik).

Birtok bérbeadás.

Alábbi birtokok, melyek a **győri püspökség tulajdonát képezik, a rajtuk levő gazdasági épületekkel esetleg felszereléssel 1903. évi november hó 1-től több évre haszonbérbe fognak kiadni.**

A birtokok terjedelme a következő:

BÖRCS (Győrmege, vasutállomás Öttevény) 1095 kat. hold szántó föld, rét és legelő.

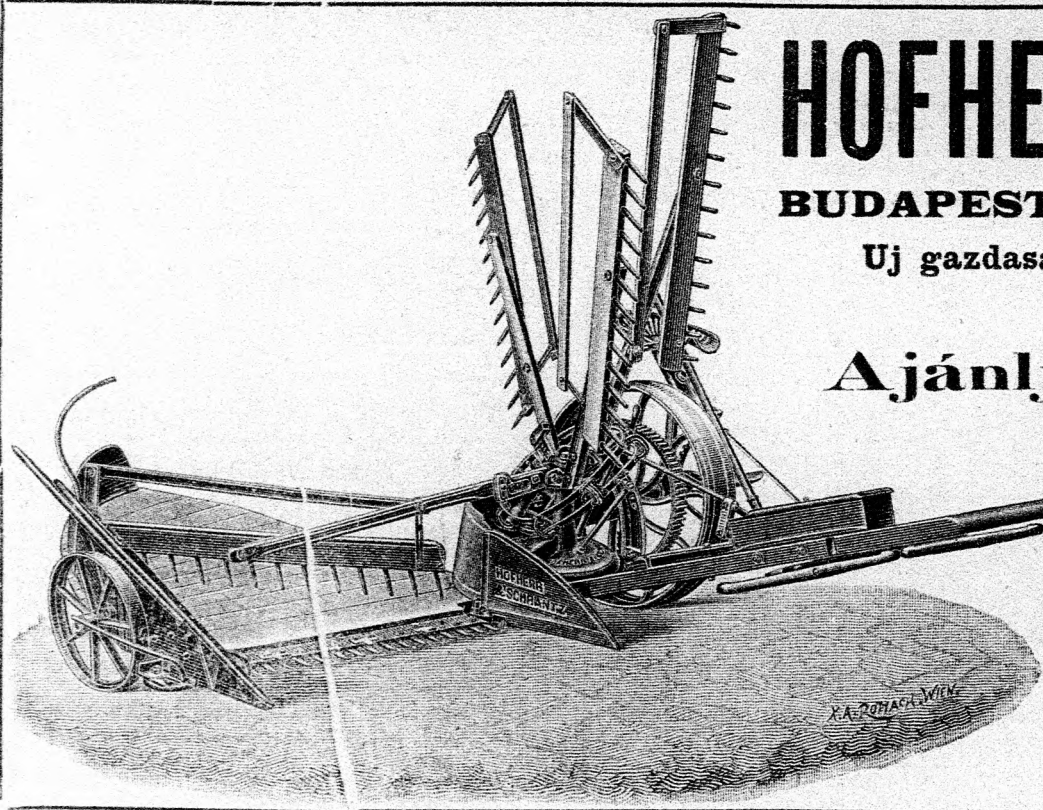
HIMOD (Sopronmege, vasutállomás Kapuvár) 1000 kat. hold szántó föld, rét és legelő.

Komoly ajánlatok alábbi jószágkormányozsághoz 1903. évi július hó 1-ig benyújtandók.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

a **püspökségi jószágkormányozság, Szany, Sopronmege.**

1387

HOFHERR és SCHRANTZ

BUDAPESTEN, VI., Váci-körut 57. szám.

Uj gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kispesten.

Épült 1900-ban.

Ajánlja elismert legjobb

„FAVORITA” aratógépeit

jutányos árak mellett.

Terjedelmes árjegyzék ingyen s bérmentve.

A dr. Aschenbrandt-féle bordói por

a szőlő peronosporjának legbiztosabb, legtartósabb és legolcsóbb ellenszere, amint azt a magyaróvári gazdasági akadémia növénykórtani állomásának, a legjelesebb hazai és külföldi szakférfiak és a nagyszámu magyar szőlőbirtokosok nyilatkozatai egyértelműleg bizonyítják.

Magyarországon öt év óta bevezetve, a dr. Aschenbrandt-féle bordói por használata évről-évre terjed.

Minthogy pedig gyártása korlátolt, rendelések feladása már most ajánlatos, a por szállítása azonban tetszés szerinti időben és részletben történhet.

A bordói por használata a legegyszerűbb az összes szőlőpermetezési anyagok közt. A port vagy sűrű szitán át a vízbe szitáljuk, vagy pedig ritkaszövésű zacskóban a vízbe akasztjuk és néhány perc alatt kész a legkitünőbb oldat.

Perzselés kizárva!

Esők le nem mossák!

Elkészítéséhez nem kell szakértelem!

A gépeket nem rontja!

A bordói por ára, Budapesten a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete raktárában:

50 kg.-os zsákban kg.-kint	66 fillér
10 " " " " " "	70 " "
5 kg.-os zsákban kg.-kint	70 " "
2 " " papirdobozban	70 " "

A bordói por oldata kitünő eredménnyel használható a burgonya peronosporjának (mely a burgonyavész idézi elő) leküzdésére is. A burgonya permetezésének ideje június és július hónapban érkezett el.

A dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor

a lisztharmat (oidium) ellen a legbiztosabban és legtartósabban védi meg a szőlőt.

Miután a rézkénpor nem csak gyógyszer, hanem óvszér is ajánlatos a szőlőt minden eshetőség ellen első permetezés után beporozni.

A rézkénpor sokkal finomabb lévén a közönséges kénpornál és mert ennél jobban is tapad, belőle jelentékenyen kevesebb anyag kell, mint a kénből.

A rézkénpor ezenkívül rézgalicztartalmánál fogva a peronospora ellen is használ (s így egy permetezést megtakarítunk vele).

A rézkénpor ára:

50 kg.-os zsákban kg.-kint	46 fillér
10 " " " " " "	50 " "
5 kg.-os zsákban kg.-kint	50 " "
2 " " dobozban kg.-kint	50 " "

Megrendeléseket elfogad, ismertető füzeteket, használati utasításokat küld a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31.

Eladó birtokok.

A beregszászi hitelintézet tulajdonát képező, a Tisza-Ujlaki vasuti állomástól 2-3 kilométer távolságra fekvő, természetes vízvezetékekkel bíró, ártérmentes, legnagyobb részben szántóföldből álló, teljesen jó karban lévő urilak és gazdasági épületekkel felszerelt csetfalvat 127., 245., 246., 252. sz. tjkvi = 698 cath. 366 □-81 és a sáros-oroszi 112.279 tjkvi 150 cath. 708 □-81 területű gazdaságilag egy birtoktestet képező ingatlanok együttesen avagy községenkint külön, továbbá:

A komlósi 5 tjkvi = 172 cath. hold 923 □-81.

A kovászói 26., 34., 48., 62., 63., 70., 81., 83., 84., 87., 98., 99. tjkvi = 50 cath. 350 □-81.

A n.-beregri 79. tjkvi = 40 cath. hold 1495 □-81 területű ingatlanok községenkint külön

szabad kézből eladatnak.

Miről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy vételi ajánlatukat az intézet igazgatóságához czimezve

folyó év július hó végéig

adják be.

Az eladandó ingatlanok hitellekkönyvi és casaszteri birtok iveri az intézeti vezérigazgatónál naponkint délelőtt a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ugyanott az adásvételre vonatkozó egyéb feltételek is megtudhatók.

Beregszász, 1903. június 4.

1406

Az igazgatóság.

Kivágott sertések és nyári söre-marhák eladása.

Az egri főkapitán uradalmi kormányzósága, zárt ajánlat melletti versenytárgyaláson

eladásra hocsájt:

1. 124 darab öreg és 53 " egy éves kivágott sertést, melyek az egyeki gazdaságban vannak elhelyezve. (Posta és vasutállomás helyben.)

2. 112 darab nyári mustra söre-marhát, melyek közül ismét:

5 darab számos bika,

7 " ökör,

47 " tehén,

7 " 4 éves

8 " 3 " } üsző és végre

4 " 2 " }

33 " 1 " }

1 " 1 " bika; és ezen marhák

az aroktői gazdaságban tekinthetők meg. (Posta helyben. Vasutállomás Mező-Nyárad.)

A zárt ajánlatok a kivágott sertésekre nézve f. hó 25-én d. e. 10 óráig, ellenben a söre-marhákra nézve június hó 30-án d. e. 10 óráig, alólirott kormányzóságnál adandók be.

Kelt Egerben, 1903. június hó 15-én.

1419

Az egri főkapitán uradalmi kormányzósága.

SZÁNTÓVASAK legkitünőbb minőségben olcsón kaphatók: BECK és GERGELY-nél Budapest, V., Váci-ut 12.

Gőzcséplő-gépekhez

ajánlom szab. dobosár botéteimet, amelyivel teljesen tisztán lehet a gabonát még akkor is csépelni, ha az nedves vagy fülledt. Bővebb leírást küld kívánatra Bajzath Ignác, Székelyhid. Raktár és egyedüli elárulása 1380

Kann és Heller-nél Budapest, Váci-körút 62. sz.

A nagy nemesített fehér fajszerűs (Yorkshire) törzstenyésztet. Németországban az eddigi összes kiállításokon mindentűt

I. DIJJAL ett kitüntetve. Mindenkoru és nemű tenyésztések állandóan eladotnak. A legváltozatosabb klíma alá is legmelegebben ajánlható, mert állandó legelő és szabadban való mozgás által edzve vannak. Szives megkereséseket és rendeléseket német nyelven kér **W. Trog, Klein-Räudchen Schlesien (Deutschl.) 8788**

Nemesi birtok 600 magyar hold Gömörben vasút, országút mellett eladó. Bővebbet Glos Barna, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-utca 31. 7780

Legkitünőbb Benzinmotoraink gyárunkban mindenkor üzemen megtekinthetők. Árjegyzékek és költségvetések díjmentesen adotnak. 1815

Beck és Gergely motor- és gépgyár Budapest, V. Váci-ut 12.

Aratógépek két Shuttleworth által szállított teljesen új Standard marokrakó, két Cormick kévektő aratógép teljesen új, 1 Cormick marokrakó aratógép, egy Jonson fűkaszalógép, utóbbi két gép kevésbé használt állapotban, mint alkalmi vételnek, nagyon olcsó árban megvásárolhatóknak Szűcs Ödön által Baján.

Most jelent meg!

Utazási Zsebkönyv

Ára díszes kötésben 2 korona. Utazásnál nélkülözhetetlen Bädeker, uti táncsádó, napló, jegyzőkönyv, emlékkönyv egyben.

Megrendelhető a „Köztelek” kiadóhivatalánál Budapest, Üllői-ut 25.

Szivattyukat

Gyöző Béla és Társa szivattyú-specialisták V. ker., Lpót-körút 18. szám.

Bérlés. Szatmármegye Cseke községében mintegy 1800 holdas kitünő birtok októbertől bérebe adó. Bővebbet Lónyay Ferencz miniszteri osztálytanácsosnál Budapeston, I., Fehérvári-ut 27. 8800

Gőzcséplőkészletek

Egy magyar állami 8 HP, 6 magyar állami, 1 Shuttleworth, 1 Nicholsen 6 HP, 2 első magyar gazdasági gépgyári egy Robey-Shuttleworth 4 HP, 1 Shuttleworth, első magyar 5 és fél HP, 1 Hoherr és Schranz 2 és fél HP készletek gyárilag legkifogástalanabbul kijelöltve olcsó ár és kedvező fizetési feltételek mellett eladásra ajánlatnak Szűcs Ödön által Baján.

Egy öt éves, egész jó karban lévő, négyes **gőzcséplő-garnitúra** juttanyos feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítást szolgálat: Schmickei Ferencz gépész, Lévél (Mosonmegye). 9811

Két jó karban lévő cséplőgép, 4 és 6 lóerejű, egy elevátor teljes felszereléssel juttanyos áron eladó. Bővebb felvilágosítást ad **Kralicsák János** fakereskedő Rózsahegyen. 3774

Cséplőgép eladás. Gazdaságomban egy darab jó karban lévő Forster-féle S-aa cséplőgép, herefejtővel együtt, eladó. Czim: Ciner György, Ebeozk, u. p. Zsély, vasútállomás Balassagyarmat. 3794

A magyar gazdaságunk és erdőgazdálkodásunk egyesülete ajánlja a földbirtokos és bérleti uraknak Állásukhoz illő osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésére. Az az ügyben való minden felvilágosítás és követelés teljesen díjmentes.

Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás foglalkozók nyújtott díjazása. Ezközül biztositásokat: nyugdíjra, rokkantsági díjra és özvegyi díjra, mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és erdővel foglalkozók számára a legelősebb díjtételekkel, mert nem nyereségre alakult vállalat. Kívánatra alapszabály díjtételezzel és bővebb felvilágosítással szolgálat az igazgatóság: Budapest, Köztelek, Üllői-ut 25. szám.

Pályázat.

A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete titkári állásra pályázatot hirdet.

A titkári állás évi 2400 korona fizetéssel van díjazva, mellékjövendelmek mérvéről az ügyvezető alelnök ad felvilágosítást.

Pályázhatnak okleveles gazdák, kik több évi gazdasági gyakorlattal bírnak és a gazdasági szakirodalom terén kifejtett működést igazolni tudnak.

Pályázatok **1903. július hó 1-ig** nyújthatók be a **Baromfitenyésztők Országos Egyesülete** elnökségéhez Budapest, Köztelek (IX., Üllői-ut 25. I. 10.). Az állás július hó 15-én, legkésőbb azonban f. évi október hó 1-én foglalandó el.

A titkár 1 évi időtartamra **ideiglenesen** lesz megválasztva. Budapest, 1903. évi június hó 9-én.

A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete igazgató választmánya megbízásából: **Pirkner János** s. k., ügyvezető alelnök.

Eladó birtok.

Gömörmegye Gicze község határában (vasuti állomás), **213 kat. hold szántó és legelő, 28 kat. hold rét I. osztályu, 128 kat. hold erdő, urasági lakház (kastély), melléképületek, 4 1/2 kat. hold belsőség és kert, tehertemes, szabadkézből eladó.** Becsérték 80,000 korona, az urasági lakház nyaraló, esetleg sanatóriumnak is alkalmas, beltelek s kert birtok nélkül is eladó, becsértéke 16,000 kor. Értekezhetni a tulajdonos „**Jolsvai takarékpénztár**” irodájában. Jolsva, 1903. június hó 8.

Hoffmann Miksa s. k. takarékpénztári vezérigazgató.

1410

Lapunk bekötési táblája

2 kor. 72 fill. (portómentesen) kapható kiadóhivatalunkban.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt 10% mellett. Felvilágosítást és osztagolási utasítást V ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK

ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában. SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: Husneműket, füstölt húst, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, V tojást, vaját, halat, burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb. V

Eladó szabadalom

a **Behán-téle „Diadal”** terményrostákra, melyek ezidő szerint legjobb és legkeresettebb terménymag tisztító gépek, első díjakkal több-zörsően kitüntetve. Lóheremag tisztítása és aranka mentesítéséhez. Minden gabonamennyiség és nagyság szerinti osztályozásához, őrözög, gyommagvas termények tisztításához a legmesszebb menő követelményeknek megfelelnek. Értekezhetni:

özv. Behán Sámuelnéval, B.-Szarvason. 1405

Báró Radvánszky Albert ur gazdaságában használt gazdasági eszközök **olcsón eladók együttesen vagy egyenként,** u. m.: 8 szekér, 2 Kühne-féle szóróvetőgép, 8 fagerendelyű eke taligával, 5 hármass vaseke, 1 gabonaszeelelő, 20 lánczos tézsla, 28 juhetető jászol, 12 nagy boroshordó.

Bővebb felvilágosítást ad **Nagy Károly kasznár,** P.-Varsány, u. p. Hatvan.

Juhok

tenyészet felhagyása folytán magnak való fésűs gyapjus szép fiatal **250 anya, 80 drb 2 éves apáca, 21 kos, 130 jerke tokjó, 104 jerke bárány eladó.** Bővebb felvilágosítást ad

Lichtschein Sámuel

tulajdonos
Tisza-Lucz, Zemplénmegye.

Alapított 1863-ban. Telefonszám 17—90.

Zsákkölcsönző-intézet

Sinaiberger és Társa
(Tulajdonos: KALMÁR LAJOS)
BUDAPEST, VII., Dob-utca 6. szám. 1808

phatók:
RGELY-nél
Váczi-ut 12.

Hírvetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül
minden szó 4 fillér, kövér betűkkel min-
den szó 8 fillér beiktatásonként.
A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom ter-
ményei, továbbá állást keresők és adók
hirdetményei vétetnek fel e kedvezményes
rovathban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csakis a hirdető címé-
nek kitételével közölünk.
KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza
szükséges levélbélyegget vagy levelezőlapot küldenek.

hirdet.
mellékjövendelmek
gyakorlattal bir-
azolni tudnak.
omfitenyestzők
(IX., Üllő-ut 25.
október hó 1-én

(vasuti ál-
egelő, 28
at. hold
mellék-
és kert,
. Becsérték
ló, esetleg
rtok nélkül
ni a tulaj-
rodájában.

ksa s. k.
érigazgató.

áblája
sen)
nkban.

ok
n magnak való
250 anya,
cza, 21 kos,
kerke bá-
világosítást ad
Sámuel

ntézet
s Társa
R LAJOS)
cza 6. szám.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Irnok keresetkik
egy nagyobb gazdaság részére
pályázhatnak keresztény, nőt-
len gazdasági tanítótétel vagy
földmives-iskolát végzett, józan,
ügyes, megbízható egyének,
jó írással, könyvvitelben jár-
tassággal és némi gyakorlattal.
Az állás július elsején feltéle-
nül betöltendő. Javadalmazás
négyezer korona és teljes ellá-
tás. Pályázatok, bizonyítványok
másolataival felszerelve, melyek
vissza nem küldetnek. Karai
Károly intéző, Búj, Szabolcs-
megye címre küldendők. 3817

Nyírbátori

uradalomban III. osztályú
ellenőri állás betöltendő:
pályázhatnak felsőbb gazdasági
tanítótétel jó sikorrel végzett
ifjak, kik katonai kötelezettsé-
güknek már eleget tettek.
Javadalmazás: 400 korona fi-
zetés, élelmezés, lakás, 12 m²
komény hasab tűzfia, tisztai
szállótban való részvétel.
Arcképpel ellátott folyamod-
ványok Gróf Károlyi Imre ur-
Ó Méltóságához intézve, hiva-
talomná: Csengrad-Mágooson,
folyó évi június hó 25-éig adan-
dók be: Dáni József, jószágfel-
ügyelő. 3820

ÁLLÁST KERESŐK.

Irnoki
vagy segédügyi állást keres
egy földmives-iskolát végzett,
némi gyakorlattal bíró, 27 éves
nőtlen férfi azonnali belépésre.
Szíves megkeresést „L. P.”
jelleg alatt a kiadói hivatalba
kér. 3819

Irnok,
ki már nagyobb uradalomban
munkidőit, állást keres, esetleg
cséplést idényre is ajánkozik.
Címre: „Uradalmi Irnok” Be-
senyész, per Szolnok. 3825

Állást keres.
Egy kereskedelmeg képzett
könyvelő és levelező, ki a ma-
gyar, német és töl nyelven szó-
ban és írásban teljesen bírja,
nőtlen, 38 éves, nagyobb
uradalomban vagy vállalatnál
könyvelő, vagy képességé-
nek megfelelő állást keres. Szí-
ves ajánlatok F. F. jelleg alatt
a kiadói hivatalba kéretnek. 1000

Erdélyes,
megbízható, 40 éves, nős, gyer-
mektelen, 33 éves, nős, 23 év
óta kül- és bellerjese gazdasá-
gokat a legjobb sikerrel kezel,
a gazdaság minden ágazatában,
tehenészet, cukorrépa-terme-
lés, állattenyésztés, hízalás és
szőlőkezelésben teljes jártas-
sággal bír, mellobbi belépésre,
szerény igényekkel, Állást ker-
es. Cím: T. M. Budapest, VI.,
Szabolcs-utca 30. II. 31.

Földmives
és teigazdasági szakiskolákat
jelenen végzett, 5 év óta 1200
holdas gazdaságot majdnem ön-
állóan vezetek. 30 éves, nőtlen
gazd-irnok állást, változatos
őhajtván, ott hol szorgalmas meg-
ismerése után jövejét biztosítva
látná, nős állást is elfogadok;
igényeim szerények. Kivánatra
személyesen is bemutatkozom.
Szíves megkeresést „L. J.” alatt
luka, Somogy megye, Poste res-
tante kérek. 3814

A kurinczi
földmives iskolát jó sikerrel
végzett 19 éves, erős testalkatú,
a gyakorlati gazdasági teendők-
ben jártas fiatal ember ajánko-
zik, mint gazdasági munkave-
tő, vagy ispán-segéd szerény
földmives mellett. Levélbeli
megkeresés Kelter Béla urad-
almaszár, Pétervási, Heves-m-
címzendő. 3802

Egy 33 éves
israelita vallású, nőtlen ember,
ki kereskedelmi érettségi bizo-
nyítványtal bír, magyar-német
levelező, gazdaságban könyvelő,
raktárnoki vagy egyéb bizalmi
állást keres szerény igények
mellett. Szíves ajánlatokat
„Könyvelő 400” jelleg alatt
a kiadói hivatalba kérek.

Nős
uradalmi irnok, 33 éves, gyer-
mektelen, állást keres azonnali
belépésre konvenzióra. Kétféle
bizonyítványokkal rendelkezik,
15 évi gyakorlattal bír. Címre
a kiadói hivatalban. 3734

Egy gyakorlatilag
képzett és gazdaság minden
ágában jártas, nős családos 40
éves izz. gazdatiszt, ki a keres-
kedelmi és gazdasági könyvtel-
től teljesen érti, magyarul, né-
metül és töl beszéd és ír, meg-
felelő állást keres. Szíves meg-
keresések „K. K.” jelleg alatt
a kiadói hivatalba kéretnek.

Gazdasági
gyakornok v. irnoki állást
keres azonnali vagy későbbi
belépésre, egy földmives isko-
lát végzett, némi gyakorlattal
bíró, magyar és német nyelv-
ben jártas fiatal ember. Szíves
megkeresést: Paul Adolf,
Temesvár, Nándor-tér 3.,
II. em. 5. ajtó sz. 3785

Gazdatiszt
és okleveles szeszifő, fiatal,
nős, ki jelenleg is mindkét
művelésben egy nagy gazdasá-
gban van alkalmazva, expan-
ziós stabilizálással, kintnő re-
ferenciákkal, augusztus 1-ére
esetleg előbb is állást keres.
Cím a kiadói hivatalban. 3816

A gróf
Esterházy-féle földmives
iskolát június végén több,
részben a katonasorozáson már
teljesen növendék végzi, kik-
nek egy része feleséges is.
Mindannyi egyszerű földmives,
ki a gazdaság és szőlőművelés
minden ágában jártas. Ezeket
igénybe venni óhajtok fordul-
janak a bér megjelölése
mellett az iskola igazgatósá-
gához Csákvárra. 3863

Gazdatiszt,
ki képes önállóan gazdaságot
vezetni, kinek praktikus és
teoretikus képessége van, ki
használni tud gazdálkodni, ktl-
lően a repártiermelésben és
állattenyésztésben nagy jártas-
sággal bír, ki nagyobb óvadék
főt rendelkezik, állást keres.
Olyan helyre, hol magyar és
töl a közművelés, mivel csak töl
beszél és magyarul meg akar
tanulni, elősőbban szegődik.
Ajánlatokat „Magyar-töl”
jelleg alatt a kiadói hivatalba
kér. 3806

Földmives-iskolát
jeles sikorrel végzett, 27 éves,
nőtlen, keresztény vallású,
képes vezetői, igényei szeré-
nyek. Cím D. J. N. Vörs (So-
mogym). 3828

16 évi gyakorlattal
bíró 34 éves gazdatiszt, ki bel-
terjes cukorgyári gazdaságok-
ban munkidőit, állattenyésztés,
hízalás, dohányszermelésben
járatos, mellobbi belépésre nőt-
lési engedélyvel, gazdatiszt
állást keres. Szíves megkeresé-
sek Jászkuca cím alatt a
kiadói hivatalba kéretnek.

Bognár mesteri
Állást keres egy szorgalmas, nős
és családos fiatal egyén, ki már
10 évig volt alkalmazva egy na-
gyobb uradalomban, a gazdasá-
gi eszközök jókarban való
tartását tökéletesen érti, az
állást azonnali vagy későbbi
július hó elsején, elfoglalhatja.
Cím a kiadói hivatalban. 3791

Nagyobb
gróf uradalomból 7 évi kintnő
szolgálati bizonyítványtal rendel-
kező, okleveles, 30 éves, nős,
keresztény gazda, ki katonai
kötelezettségének végleg eleget
tett, azonnali belépésre keres
ispáni esetleg kezelőiszti állást.
Szíves megkeresések „Török-
vő gazda 3795” címzen a kiadói
hivatalba kéretnek. 3795

Október elsejére
ispáni állást keres, egy a belső,
mint a külő gazdaság vezetését
tökéletesen értő, szorgalmas és
redezertő egyén, jeles föld-
mives iskolai és kintnő szolgál-
tati bizonyítványokkal, kis ca-
ládn, könyvtelét érti. Címre
a kiadói hivatalban. 3808

A gazdaság
minden ágában jártas gazdatiszt
jó praxissal mellobbi belépésre
ispáni állást keres szerény föl-
dtelek mellett. Szíves megkeresé-
sét E. S. címzen Kossuthfal-
Klapka-utca 10. u. p. Erzsébet-
falva kér.

26 éves,
róm. kath. vallású nőtlen egyén,
végeztem a szt-imrei m. kir.
földmives iskolát, 2 évi gyakor-
latom van, melyet egy 5000
holdas bér gazdaságban szerze-
tem; jelen gazdaságban, mint
gazdasági irnok vagyok alkalm-
mazva, állásomat július végén,
esetleg előbb is, óhajtvánm vál-
toztatni, igényeim szerények,
megfelelő állást keresek. Cím:
„Végzett gazda” Arad, poste
restante. 3813

Alkalmazást
keres Keszthelyen végzett ok-
leveles gazdatiszt, kisebb gazdasá-
gunknál önálló vezetőre, kinek
e téren négy évi gyakorlata
van jelenleg is nagyobb gazdasá-
gban mint segédizst tényleges
szolgálatban áll, betöltendő
állást csak jelenlegi szolgál-
tati viszonyának felmondása
után foglalhatja el. Szíves meg-
kereséseket „10600” szám alatt
a kiadói hivatalba küldjé. 3823

Intéző gazdatiszt
okleveles, legjobb bizonyítvá-
nyokkal, keresztény, közép-
korú, családos, magyar, német
és töl nyelvismerettel, állást
keres. Szíves megkeresést to-
vábbít: Z. A. tanár, Budapest,
V., Alkotmány-utca 28. föld-
szint 1. 3829

Gazdaasszonynak
ajánkozik kellő műveltséggel,
szóló, keresztény uriemberhez
mindenben megbízható,
30 éves nős, jól főz, tejkészlet
érti, Állandó jó bánásmódról
reflektál. G. y. Mária, Szeged,
Tisza-Lajos-kört 77. szám. 3831

Uradalmi főizst,
ki a gazdaság összes ágában,
dohány-, cukorrépa-termelés,
hízalás és tehenészetet kezelésé-
ben teljesen szakavatott és jár-
tas, a ki egyszersmind a kettőse
könyveztetés is vezette, mér-
legképes, a birtok gazdasági,
kereskedelmi és adminisztratív
kezelését önállóan teljesítette,
Állást keres. Eddig több évig
nagy uradalomban ily minőség-
ben volt alkalmazva. 38 éves,
nős, gyermektelen Kauzovival és
prima referenciákkal rendel-
kezik; felhívásra személyes be-
mutatkozának is eleget tesz.
Átvessz birtokot percentuális
kezelésre is. Ajánlatokat kér
„Elsőrendő erő” címre e
lap kiadói hivatalába. 3815

ÁLLATOK.
Tisztavérű
yorkshiri tenyészkanok
kaphatók 2 hónapra korbán 40
koronáért. Bakó Jánosnál,
Sopron-Mihályi. 3830

Eladó állami mén.
Egy 1809-ben Baján az állami
météleppél kisorolt 632. tka.
Furioso XIX-9. nevű, 173 cm.
magas, világos pej, 20 éves
mén, kintnő fedezőképességgel,
tenyésztés irány változtatás végett
oleson eladó Reich Mártonnál,
Bödd-Bakadon, u. p. Dunapatj.
3826

Rókára
és patkányra idomított foxter-
rierok eladók, egy drb 2 éves
hasas anyja 40 korona, egy drb
2 éves kan 30 korona, egy pár
1/2 éves kölyök darabja 25 ko-
rona. István János gazdatiszt-
nél, Dégh, Veszprém megye.
3824

Vöröstarka
tinó és üsző
teljesen prima, 1-2 esztőg 3
éves, nálam minden mennyi-
ségben kapható oleoó áron.
Későbbi, ugyazintén jármos és
beállítású ökrök szállására vál-
kozom.

Kitűnő
friss fejős tehének
olegese jelenléte után, nálam
mindenkor megkérhetők, kö-
telezettség nélkül. Vevő tel-
jesse szerinti választat

Henrik Ignác és
Szalónak (Vasm.).
3884

A Batái
gazdaságban 500 számfe-
letti birka eladó. Tartá-
ra is alkalmasak. Idei
gyapju 500 koronáért lett
eladva. 3821

Országos
törzskönyvesek, löbbszőr
kintntetett, szimmentháll
tehenészetben kintnő al-
kotású 3 darab tenyész-
tőre alkalmas birka, 10
darab számfeletti tehén
és fűsző van eladó. Cím:
Biro Albert. Kupa, Kun-
agota. 3828

Sertések-et
sovány és hízott álla-
potban a legmagasabb
napi árakon
értékesít
Grünwald Lipót
sertés-hizományos
BUDAPEST,
VII. Hunyady-tér 2.

Felvilágosítások kérés-
sleg adnak díjman-
tósan.
Valódi erdélyi tinók
és jármos ökrökkel
is szolgálhatok.

Egy 3-4 hónapos hófehér orosz
kan agárkölyket,
egy fajtája Foxterrier kan
kölyökért cserébe adok. Aján-
latok Kurcz Ferenchez, Bogárd-
puszta, posta Tolna-Ozora, inté-
zendők. 3818

VEGYESEK.
Mégvételre
keresetkik, emeletes kastély
és szép parkkal ellátott birtok.
Feltétel: jó vadászati vagy nagy-
vagy kis vadra. Részletes ajánt
latot „Birtok és vadászati” al-
e lap kiadói hivatalába kérek. 3782

Birtok
eladás
egy ca. 580 m. holdas igen
jó és csinos birtok, gyors-
vonati állomás mellett,
kastély és parkkal, teljes
berendezéssel, vetéssel,
holt és élő felszereléssel
együtt családi viszonyok
miatt, kedvező fizetési
feltételek mellett 80.000
frtért eladó. Felvilágosi-
tással szolgál 1384

Kövesdy Jenő,
Nagykanizsa.

Ürge fogó
Szilberth és Jersik szabadalma
Magyarország és Ausztriá-
ban szabadalmazva Pozsonyi
kiállításban elismert oklevél-
lel kintntetve. Ára 1 drb ürge-
fogónak 90 fillér. Ára 1 drb
behelyező villának 20 fillér.

Megrendelhető:
Sziberth Gusztáv
uradalmi intézőnél
Valkó, Pest megye.
3800

Uradalmi tejet
Budapesthez közel fekvőt, bár-
mily mennyiségben özi egy
vagy több évi kötőre, tejfőt
azonnali szállításra megvételre
keresek. Szíves ajánlatok „Tej
27” jelleg alatt a kiadói
hivatalba kéretnek. 3884

ELADUNK
és
kölcson adunk
új és egyszer használt vis-
hatlan
TAKARÓ
PONYVÁKAT,
mindenféle nagyságban, új
és használt mindennemű
TERMÉNY
ZSÁKOK
repczeponyvák
a legújtanosabb árak, il-
letve kölcsönűdik mellett
KOHN és STEIN
zsák és ponyva gyári raktár
BUDAPEST, V., Béla-utca 5.

Gépsere.
Egy jó karban levő 10 lóerejű
Rohy-féle lokomobill, mely
semmiféle javítást nem igényel,
kicsérletnek egy 10 lóerejű jó
karban levő Clayton és Shutt-
worth-féle cséplőszekrényre.
Ajánlatok a Szegegyházi gazda-
sághoz, u. p. Hajdu-Dorogh
intézendők. 3827

Eladó
jutányos áron egy használt,
teljesen jó karban levő „Al-
bion” kaszálógép. Bővebbet
Huszy István mérnöknel,
Kalocsán. 3822

Kása,
aratásra budapesti és debre-
czeni raktárunkból előnyár-
mellott kapható, mintát kívá-
nára küldünk, Deutsches Aljbert
és Fia, Debrezen. 3818

Pergett
átkacsmézet vesz méltányos
árban, árajánlatot mintával kér
Konkoly Elemér, Rákócscsaba.
3810

92%
csiraképes
Muhar-
mag
jutányosan kapható

Haldek
magnykereskedésében
BUDAPEST,
Károly-körút 9. sz.

Eladó
uradalmi bor.
400 hektoliter 1902-iki ter-
més, melynek nagyrésze
Olasz rizling, továbbá Kövi-
dinka, Ezerjó, siller és
fekete bor, részben vagy
egészben eladó. A bor
megízlelhető Dunaharasz-
tin (Pestm.) az uradalmi
pincében, komoly vevők-
nek mintával szolgálunk.
Vasutállomás Dunaharaszti
(Budapest-Zimonyi vonal).
Megkeresések a duna-
haraszti-
Uradalmi Intézőség-
hez, Dunaharaszti
kéretnek.

Óriási
megtakarítás!
78%-kal olcsóbb,
mint a manillazsinag 85%-
kal olcsóbb, mint a
zsupszalmakötél, és 97%-
kal olcsóbb, mint a
gabonaszalmakötél, mit
prospectusomban számítás-
sokkal bizonyítok.
Mintákkal és prospectussal
készséggel szolgálók.
Mindennemű
gazdasági kötélárak,
zsákok és ponyvák
szintén a legújtanosabb
árakon.

BELLÁN MÁTYÁS
BACS-CSEBEN

KÉVE
KÖTELEK

78%-kal olcsóbb,
mint a manillazsinag 85%-
kal olcsóbb, mint a
zsupszalmakötél, és 97%-
kal olcsóbb, mint a
gabonaszalmakötél, mit
prospectusomban számítás-
sokkal bizonyítok.
Mintákkal és prospectussal
készséggel szolgálók.
Mindennemű
gazdasági kötélárak,
zsákok és ponyvák
szintén a legújtanosabb
árakon.

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gözekével
hajlandó vagyok elvállalni; épügy
mélyrigolozást szőlő-telepitésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alatti címemhez forduljanak.

WOLFF ERNŐ, gőzszerelési vállalkozó
BUDAPEST-KELENFÖLD.

Magyar kir. államvasutak üzemeltetőség Aradon.
13103. szám. I.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.
(Talpfák szállítása iránt).

A magyar királyi államvasutak aradi üzemeltetőségének 1904. évi január havától ugyanazon évi április hó végeig szállítandó 17600 darab 1.5 m. hosszú 0.18 alsó, 0.13 felső szélességgel és 0.13 m. vastagsággal bíró lehetőleg száraz III. rangú tölgy talpfára van szüksége, a melyek szállítására nézve ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló pályázati feltételek, valamint az általános és különleges szállítási feltételek a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt valamennyi államvasuti üzemeltetőségénél megtekinthetők, illetve a szobán levő pályázati feltételek az alulírt üzemeltetőségénél ingyen kaphatók míg az általános és különleges szállítási feltételek csakis készpénz fizetés ellenében a magyar kir. államvasutak nyomtatványtárából (Budapest, Andrásy-ut 73/75. sz. a.) 50, illetve 30 fillérről árón szereshetők meg.

Az ajánlatok föltölti határozathozatal, illetve a szállítás oda itelése az ajánlat felbontásától számított 26 nap alatt várható, míg a letett óvadék ezen határidő után 8 napon belül fog kiutaltatni.

A szállítás a m. kir. államvasutaknál érvényben levő s anyagok szállítására vonatkozó 122291/96. és általános, valamint a talpfák szállítására vonatkozó 171608/97. számú különleges feltételek értelmében eszközölendő, mely feltételek a pályázati határidőig alulírt üzemeltetőség anyag és leltárbeszerzési osztályánál, valamint a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzemeltetőségénél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ívenként 1 kor. okmánybéllyel ellátott ajánlatok ezen alábbi külzimmal: Ajánlat épülettér szállítása iránt 13103/03. számhoz 1903. évi július hó 10-ének déli 12 órájáig a magyar kir. államvasutak aradi üzemeltetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók, vagy posta útján beküldendők. Bónatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban 1903. évi július hó 9-iki déli 12 órájáig az aradi üzemeltetőség gyűjtő pénztárából letendő esetleg posta útján oda beküldendő.

Aradon, 1903. június havában.

Az üzemeltetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

A szegedi kenderfonógyár részvény-társaság Szegeden

ajánl mint egyedüli hazai gyártmányt

manila kévekötfonalat

minden aratógép szerkezetnek megfelelő gombolyagban és a külföldivel legalább is egyenlő minőségben

100 kg.-ként 120 koronáért.

Továbbá: tiszta kenderfonalból készült kenderzsákokat, gözekéhez való sodronyköteleteket, gazdasági kötélárukat mezőhegyesi kenderből.

1164

Eladó gazdasági birtok.

Kolozsmegyében a nagyváradi-kolozsvári vasuti vonal mentén, vasuti állomástól hét kilométer távolságra, egy circa 920 katasztrális hold kiterjedésű, gazdaságilag okszerűen művelt

==== földbirtok ====

szabadkézből tehermentesen eladó.

A 920 holdból 16 hold a belsőség, circa 280 hold a szántó, circa 429 hold erdő és circa 195 hold kaszáló és rét. Megfelelő és teljesen új gazdasági épületek, hét szobás urilak és vizimalom.

Bővebb felvilágosítások nyerhetők dr. Ötvös Lajos ügyvédnél, Kolozsvárt, Szentegyház-utca 2. sz. 1415

Hirdetések felvételnek

a „Köztelek”
kiadóhivatalában
Budapest, Üllői-ut 25

JENNER-PASTEUR INTÉZET

Budapest, VIII. ker., Róck Szilárd-utca 20. szám.

Az állatorvos urak gyakorlatára ajánljuk az alábbi ojtóanyagokat, melyek elismert tudományos módszerek szerint, saját laboratoriumunkban készülnek Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár felügyelete alatt. Az ojtóanyagok hatékonyságukra, tisztaságukra mindenkor előzetesen kipróbáltatnak.

Lépfene ellenes ojtóanyag Spóravaccin. Előnyei: Az anyag állandósága. Az anyag eltartóssága. Az ojtóanyag tisztasága. A kiváló védőképesség.

Tuberkulin ojtásra kész, hígított állapotban.

Gyógyító szérumok. A lépfenétől megbetegedett állatokat a lépfene ellenes ojtóanyag alkalmazásával néhány óra alatt biztosan megmenti a veszélyből. Hirtelen járvány esetén alkalmazva védőoltás céljából azonnal immunizál, a vész továbbterjedését megakadályozza.

Sertés Orbáncz ellen I. Szérumos ojtóanyag. Előnyei: 1. A finomabb sertésfajok jobban tűrik, mint a Pasteur-féle anyagot. Nem okoz utólagos megbetegedést.

2. Előnyösen használható a 6 hónapnál idősebb sertések beoltására, amelyek különben Pasteur anyaggal kezelve kellemetlen utókövetkezményeknek vannak kitéve.

II. Pasteur-rendszerű ojtóanyag. Alkalmas a durvább fajtákra és a 6 hónapnál fiatalabb sertések beoltására.

Ojtóanyag sercsegő üszök ellen por és folyékony állapotban, ojtásra kész.

Feltűnően jó
eredmények!

Megbetegedett és fertőzött állatok gyógyítására szolgálnak a
GYORSHATÁSÚ (RAPID) SZÉRUMAINK

Feltűnően jó
eredmények!

ÁRAK:

Lépfene elleni védőoltás: 1 szarvasmarha beoltása 24 fillér. 1 ló beoltása 24 fillér. 1 birka beoltása 12 fillér.

Sertésorbáncz elleni védőoltás: 1 sertésre való Pasteur-féle ojtó anyag 12 fill. 1 sertésre való szérumos ojtóanyag 50 kilóig 24 fill.

1 sertésre való gyógyító szérum 50 fill.

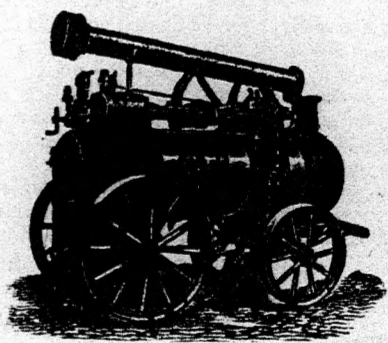
Tuberkulin: 1 drb szarvasmarha részére 2 éven alul 30 fill. 1 drb szarvasmarha részére 2 éven felül 45 fill.

Sercsegő üszök 1 szarvasmarhára való 20 fill

Anyagok megrendelhetők akár nálunk, akár képviselőnkönél:

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

HASZNÁLT GŐZCSÉPLŐ KÉSZLETEK.

Szücs Ödön, Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 49. sz.

Használt gőzcséplő-készletek gondosan kijavitva, teljes szavatosság és kedvező feltételek mellett. Veszek használt gőzcséplő készleteket és elvállalom ilyeneknek jótállás mellett való javítását is.

HASZNÁLT GŐZCSÉPLŐ KÉSZLETEK.

„Patria”, nyomdai részvénytársaság nyomása Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)